

Załącznik do Uchwały Nr XXV/197/2020
Rady Gminy Trzcinica
z dnia 30 grudnia 2020 r .



STRATEGIA ROZWOJU
GMINY TRZCINICA
NA LATA 2021-2030

SPIS TREŚCI

1.	Wstęp	3
2.	Ogólna charakterystyka Gminy Trzcinica	4
2.1.	Położenie, powierzchnia, rys historyczny, ludność	4
2.2.	Środowisko przyrodnicze	8
2.3.	Infrastruktura techniczna	14
2.4.	Stan dziedzictwa kulturowego	20
2.5.	Potencjał gospodarczy	27
2.6.	Sfera społeczna	29
3.	Analiza SWOT Gminy Trzcinica	54
4.	Misja Gminy Trzcinica	56
5.	Cele strategiczne i operacyjne	57
5.1.	Gmina obszarem czystego środowiska	57
5.2.	Rozwój konkurencyjnej gospodarki i rolnictwa	57
5.3.	Wykorzystanie i wzmocnienie potencjału społecznego	58
5.4.	Wzrost standardu życia mieszkańców	58
6.	Zestawienie najważniejszych zadań do realizacji w latach 2021-2030	60
7.	Deklaracja intencji samorządu Gminy Trzcinica.	60
8.	System realizacji strategii	61

1. WSTĘP

Strategia Rozwoju Gminy Trzcinica na lata 2021 - 2030 jest dokumentem uchwalanym przez Radę Gminy Trzcinica w celu określenia najważniejszych zamierzeń osiągniętych wspólnym wysiłkiem samorządu, mieszkańców i podmiotów gospodarczych. Strategia rozwoju jest szansą na stworzenie długofalowej wizji rozwoju Gminy Trzcinica oraz szansą na koordynację i hierarchizację zadań. Dokument ten pozwoli też we właściwy sposób i w odpowiedniej kolejności rozwiązywać problemy, a także diagnozować niektóre z nich, zanim się pojawią. Dzięki opracowaniu strategii jest szansa na zwiększenie wiarygodności Gminy Trzcinica wobec partnerów zewnętrznych. Strategia definiuje kierunki rozwoju, natomiast ustalenia co, jak, kiedy i za ile – dokonuje się na poziomie odpowiednich programów. W strategii określa się kierunki działań, problemy i cele rozwoju społeczno - gospodarczego, wskazuje możliwe drogi realizacji wyznaczonych celów oraz zasady oceny podjętych działań.

Strategia stanowi instrument sterowania procesami rozwoju gospodarczego i społecznego. Uchwalona przez Radę Gminy Trzcinica uzyskuje rangę prawa lokalnego, które realizowane będzie poprzez działania administracji samorządowej.

2. OGÓLNA CHARAKTERYSTYKA GMINY TRZCINICA

2.1. Położenie, powierzchnia, rys historyczny, ludność

Położenie

Gmina Trzcinica znajduje się w południowej części województwa wielkopolskiego, w powiecie kępińskim, przy jego południowo-wschodniej granicy. Odległość od Poznania – siedziby województwa wynosi ok. 180 km, od Kępna ok. 17 km. Obszar gminy graniczy :

- od południa z gminą Wołczyn i Buczyna - woj. opolskie,
- od północy z gminą Baranów,
- od wschodu z gminą Łęka Opatowska,
- od zachodu z gminą Rychtal.

Zgodnie z podziałem Polski na mezoregiony fizyczno geograficzne wg Kondrackiego obszar gminy należy do prowincji Niżu Środkowoeuropejskiego, podprowincji Niziny Środkowopolskiej. Obejmuje makroregion Nizina Południowowielkopolska, która położona jest pomiędzy Pojezierzami Leszczyńskim i Wielkopolskim od północy, a Obniżeniem Milicko – Głogowskim i Wyżyną Małopolską od południa, w dorzeczu Warty (i częściowo środkowej Odry). W obrębie tego makroregionu wyróżniono 13 mezoregionów. Gmina Trzcinica znajduje się w obrębie mezoregionu Wysoczyzna Wieruszowska, na Wzniesieniach Trzcisko - Mikorzyńskich.

Wysoczyzna Wieruszowska – zdenudowana równina morenowa, położona pomiędzy Wzgórzami Ostrzeszowskimi (północny – zachód), a Wyżyną Wieluńską (południowy – wschód). Powierzchnia mezoregionu wynosi 1.171 km². Wysoczyzna leży w dorzeczu Prosnicy, która przepływa w kierunku północnym przez jej środek. W ukształtowaniu powierzchni zarysowują się kępy wysoczyznowe, między innymi Opatowska, Siemianicka, Wójcińska, rozdzielone obniżeniami np. nad Samicą i nad Pomianką.

Powierzchnia

Gmina Trzcinica zajmuje obszar 7485 ha. W skład gminy wchodzi 26 miejscowości, zorganizowanych w 8 sołectwach: Aniołka Pierwsza, Kuźnica Trzciska, Laski, Piotrówka, Pomiany Smardze, Trzcinica, Wodniczna.

Tereny zurbanizowane i zabudowane zajmują około 5,6 % a pozostały obszar to tereny otwarte użytkowane w różny sposób: wody powierzchniowe, kompleksy leśne oraz użytki rolne.

Grunty

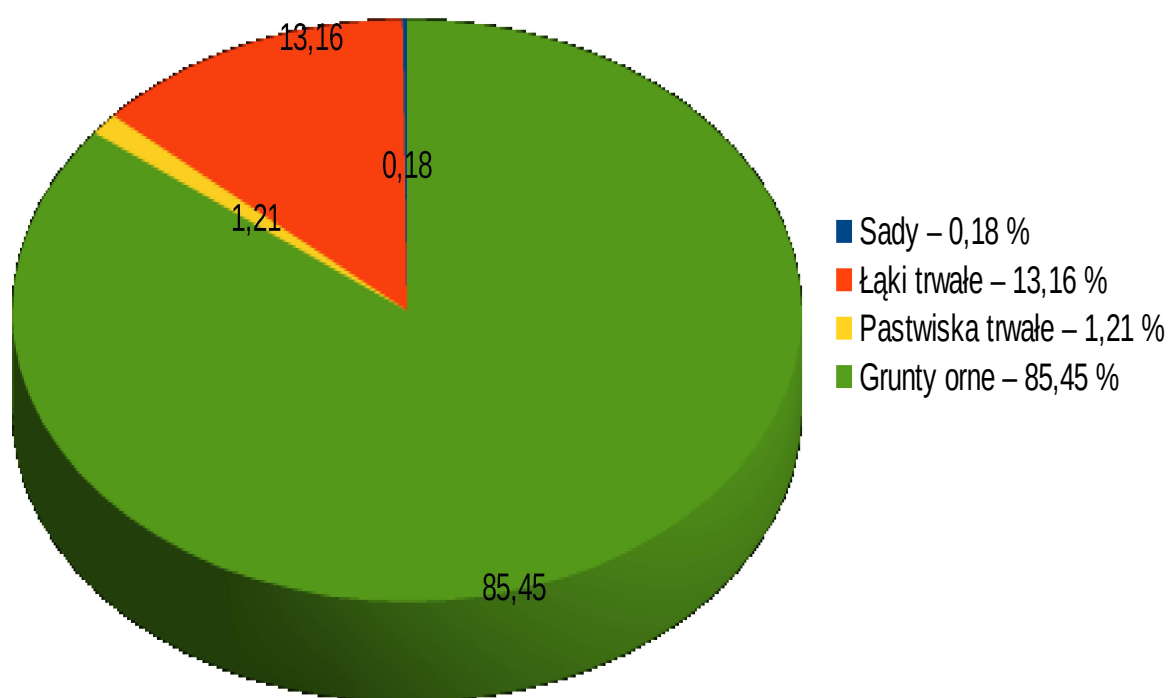
Użytkowanie gruntów i gleby

Powierzchnia gruntów wynosi 7 485 ha, z tego użytki rolne zajmują 5210 ha, użytki leśne oraz grunty zadrzewione 1783 ha, grunty zabudowane i zurbanizowane 422 ha, wody 38,5 ha i nieużytki 31,50 ha.

Struktura gruntów wskazuje na rolniczy charakter gminy. Lasy oraz grunty zakrzewione zajmują 34,2 % powierzchni gminy, średnie zalesienie dla Polski to 29,6 %.

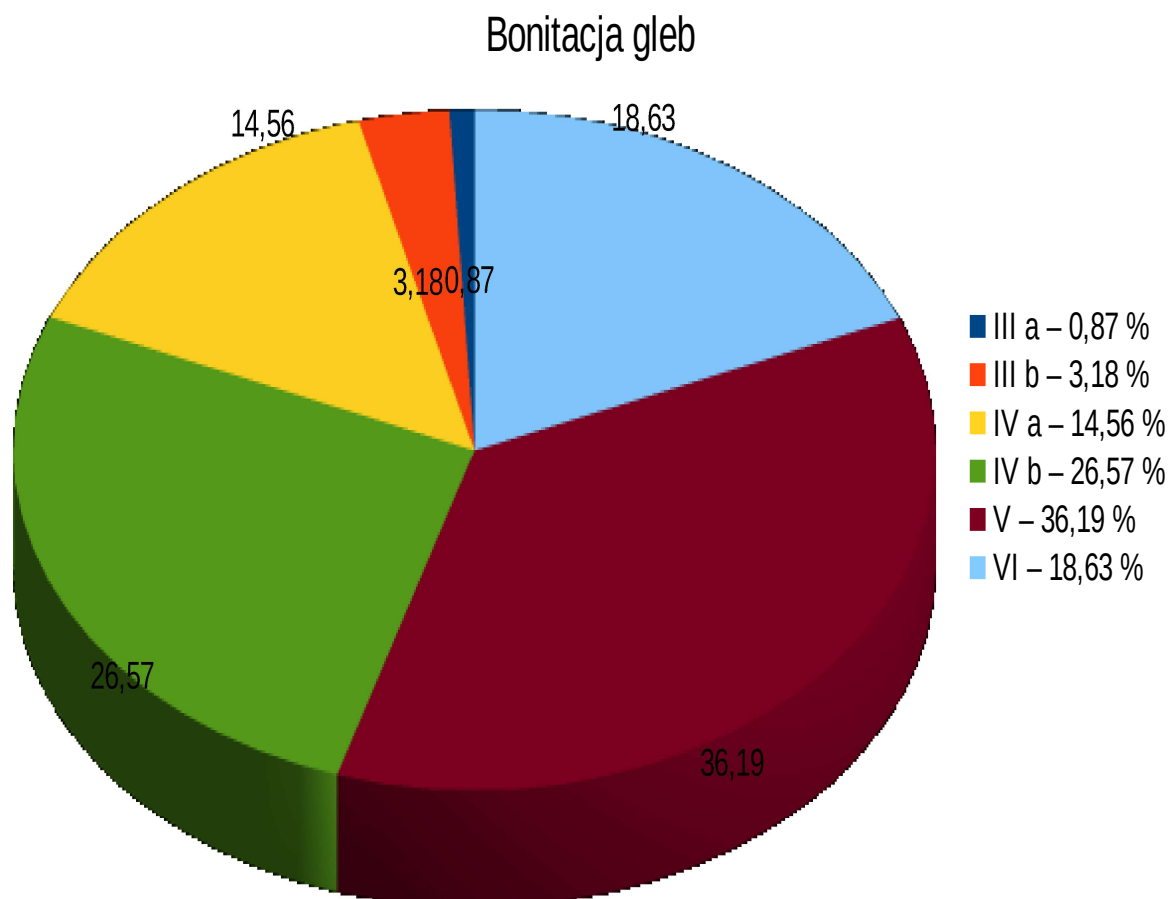
Strukturę wykorzystywania użytków rolnych przedstawiono na wykresie:

Struktura wykorzystywania użytków rolnych



Gleby gminy to przede wszystkim gleby piaskowe różnych typów genetycznych: blelicowe, płowe oraz brunatne właściwe, wylugowane i kwaśne, a także gliny i pyły występujące w północnej części gminy. Dominują gleby średniej jakości klasa IVa i IVb, których udział wynosi 41,13% oraz gleby słabe V klasy z 36,19 % udziałem powierzchni gruntów i najsłabsze VI klasy – 18,63 %.

Bonitację gleb przedstawia wykres



Rys historyczny

Pierwsza wzmianka historyczna o Trzcinicy sięga początku XI wieku, gdy ziemie te dla Księstwa Śląskiego zdobył Piotr Włostowic zwany Duninem, wywodzący się ze Ślęzy koło Wrocławia. Zbudował tutaj grodzisko stożkowe dla celów obronnych. W 1120 roku nazwał on Trzcinicę jako Crescenica, od bujnie rosnącej trzciny. Od tego roku istnienie Trzcinicy jest udokumentowane. Trzcinica posiada najstarszą na Ziemi Kępińskiej parafię i kościół z 1201 roku. W 1245 roku Trzcinica przechodzi w ręce biskupa wrocławskiego. Następnie w 1360 roku biskup wrocławski Przeclaw darował dobra trzcinińskie kanonikowi poznańskiemu Stefanowi Gromossy w dożywocie. W roku 1370 Trzcinica przeszła w ręce rodu Stogniewów, który jednocześnie był właścicielem miejscowości: Laski, Smardze, Pomiany i Wodziczna. W 1510 roku Jan Stogniew, syn Anny zmienił nazwisko na Trzciniński od miejscowości Trzcinica, uzyskując herb Oksza od Zygmunta Starego. Ród Trzcinińskich władał tymi dobrami do 1812 roku, kiedy Ignacy Trzciniński zamienił się z baronem Knobelsdorfem na miejscowość Biskupice na Górnym Śląsku. Od 1892 roku dobra trzcinińskie dostawały się w ręce właścicieli niemieckich i ulegały germanizacji. Na przestrzeni wieków Trzcinica pełniła zawsze rolę centrum dla okolicznych wsi. Drugim ośrodkiem o dużym znaczeniu w gminie Trzcinica są Laski. Od pierwszej połowy XIII do XV wieku Laski należały do Stogniewów z Trzcinicy, później do Doliwów Laskowskich, w XVII wieku do szlachciców Tomickich i Pawła Krzemienieckiego. Od 1620 roku do 1796 roku w Laskach przebywali OO. Paulini, następnie wskutek zaborów posiadłość ta stanowiła dominium rządu pruskiego. Kolejnym właścicielem była szlachecka rodzina von Loesch. Pozostałe miejscowości gminy Trzcinica ukształtowały się po 1400 roku.

Ludność

Wg stanu na 31 grudnia 2019 r w gminie Trzcinica mieszkało 4912 mieszkańców

Tabela 1 – Ruch naturalny ludności w liczbach

Lata	Małżeństwa	Urodzenia żywe	Zgony ogółem	Przyrost naturalny
2015	30	45	46	-1
2016	26	50	34	16
2017	22	58	49	9
2018	18	53	47	6
2019	18	45	46	-1

Tabela 2 – Ruch naturalny w procentach (na 1000 ludności)

Lata	Małżeństwa	Urodzenia żywe	Zgony ogółem	Przyrost naturalny
2015	3,0	4,5	4,6	-
2016	2,6	5,0	3,4	1,6
2017	2,2	5,8	4,9	0,9
2018	1,8	5,3	4,7	0,6
2019	1,8	4,5	4,6	-

Ludność wg wieku (za 2019 r.)

0-2 - 156

3-6 - 199

7-12 - 340

13-18 - 318

19-60 - 3025

61 i więcej - 874

2.2. Środowisko przyrodnicze

Rzeźba terenu

Cały obszar Gminy należy zaliczyć pod względem morfologicznym do terenów mało urozmaiconych. Ukształtowanie terenu, rzeźba, gleby, wody oraz krajobraz Gminy są pochodzenia polodowcowego i tworzą krajobraz młodoglacjalny. Teren ten znajduje się na obszarze dawnego zlodowacenia środkowopolskiego. Do form wyróżniających się w morfologii terenu należą doliny rzeczne i równiny akumulacyjne. Dość często pojawiają się niewysokie wzniesienia plejstoceniowe poprzecinane niewielkimi pradolinami cieków wodnych. Wysokości bezwzględne obszaru Gminy wahają się w granicach 169 m n.p.m. (dolina Pomianki – wschodnia część Gminy) do 234 m n.p.m. (pagórki w obrębie miejscowości Laski). Spadki terenu są zróżnicowane od 2-3% na wysoczyźnie do 12-15% na zboczach dolin i w obrębie pagórków.

Mniejsze doliny boczne rozcinają wysoczyznę na głębokość od 1,0 – 4,0 m i mają zróżnicowaną szerokość – od kilkudziesięciu do ok. 500 m. Większość z nich ma charakter nieckowaty, np. dolina Pomianki.

Ukształtowanie terenu Gminy nie stwarza problemów w zagospodarowywaniu obszaru, a rzeźba terenu sprzyja rozwojowi rolnictwa oraz osadnictwa. Do czynników wywołujących znaczne zmiany w rzeźbie terenu oraz przypowierzchniowej warstwie skorupy ziemskiej, na omawianym obszarze, należy prowadzona odkrywkowa eksploatacja kruszywa naturalnego. Wydobycie to powoduje trwałe przekształcenia powierzchni ziemi oraz degradację pokrywy glebowej. Przyczynia się także do zachwiania równowagi stosunków wodnych. Jako zagrożenie należy uznać nie rekultywowanie przekształconych obszarów, przez eksploatatorów, którzy nie wywiązują się z nałożonych prawem zobowiązań. Zagrożeniem jest także niewłaściwe rekultywowanie zdegradowanych terenów. Dlatego prace rekultywacyjne prowadzone powinny być pod stałym nadzorem odpowiednich służb.

Klimat

Warunki środowiskowe Gminy w dużym stopniu uzależnione są od położenia geograficznego, z niego wynika odrębność danego regionu. W zależności od położenia kształtują się warunki przyrodnicze oraz klimatyczne danego obszaru.

Warunki klimatyczne panujące na terenie Gminy należą do umiarkowanych i w dużej mierze uwarunkowane są wpływami mas powietrza morskiego oraz kontynentalnego. Masy powietrza morskiego pochodzą głównie z oceanu Atlantyckiego. Powietrze kontynentalne pochodzi przede wszystkim z Europy Wschodniej oraz z Azji.

Według regionalizacji klimatycznej R. Gumińskiego, gmina Trzcinica położona jest w obrębie Dzielnicy Łódzkiej, która stanowi strefę przejściową między nizinami a Wyżyną Małopolską. Z kolei według regionalizacji klimatycznej przedstawionej przez A. Wosia, Gmina znajduje się w Regionie Południowowielkopolskim. Kraina ta charakteryzuje się stosunkowo korzystnymi warunkami klimatycznymi. Amplitudy temperatury są tutaj mniejsze niż przeciętne w Polsce, wiosny i lata są wczesne i ciepłe, zimy łagodne z nietrwałą pokrywą śnieżną, zalegającą około 60 dni. Okres wegetacyjny trwa średnio około 210–217 dni. Charakterystyczna dla tej strefy jest także dość duża liczba dni pochmurnych około 120–130 dni w roku, pogodnych rejestruje się tu około 50–60. Liczba dni z przymrozkami zawiera się w przedziale 100–150.

Przeważającymi wiatrami na terenie Gminy są wiatry zachodnie z 23% udziałem, występujące w porze letniej, a drugorzędny wiatry północno-zachodnie, z udziałem 14%, pojawiające się najczęściej w zimie. Największe prędkości wiatrów notowane są zimą i wiosną, a najmniejsze latem, średnie roczne prędkości wiatrów zawierają się w granicach od 3,4 m/s do 3,6 m/s. Wraz ze wzrostem prędkości wiatrów nasila się wiele procesów atmosferycznych, które wpływają na warunki bioklimatyczne, czyli między innymi procesy wentylacyjne, zwiększenie ochłodzenia, usuwanie zanieczyszczeń atmosferycznych oraz pary wodnej. Samoczynne oczyszczenie atmosfery powodują ruchy powietrza o prędkości, co najmniej 3 m/s. Na omawianym obszarze najcieplejszym miesiącem jest lipiec ze średnią temperaturą 18,8 °C, najchłodniejszym styczeń – minus 1,7°C. Charakterystyczne dla tego obszaru są jedne z najniższych w Polsce opady, sumy roczne wahają się w przedziale od 510–590 mm, średnio 589 mm. Najwyższe opady w ciągu roku, odnotowuje się w miesiącach letnich (VI – IX), najniższe w miesiącach zimowych (I – III). Ilość opadów atmosferycznych w zasadzie jest wystarczająca, choć w ostatnich latach notowano znaczny ich spadek. Średnia roczna wilgotność powietrza wynosi 75%.

Budowa geologiczna

Obszar gminy Trzcinica, pod względem geologicznym położony jest w obrębie jednostki geologiczno-strukturalnej zwanej Monokliną Przedsudecką. Na obszarze Monokliny głębokie podłoże zbudowane jest ze skał permsko – mezozoicznych: piaskowców i iłów jury dolnej (liasu), mułowców jury środkowej (doggeru) oraz wapieni i margli jury górnej (malmu), które zalegają niezgodnie na pofałdowanych utworach paleozoicznych. Bezpośrednio na utworach mezozoicznych zdeponowana została seria osadów trzeciorzędowych oligocenu i neogenu (miocenu i pliocenu), o łącznej miąższości dochodzącej do 200 m. Były one akumulowane w rozległym (obejmującym Polskę środkową i północną) obniżeniu, powstałym w czasie orogenezy alpejskiej. W wykształconej wówczas depresji osadzone

zostały piaski drobnoziarniste, piaski ilaste, mułki i węgle brunatne miocenu, przykryte następnie przez kilkunasto-, kilkudziesięciometrową warstwę plioceńskich ilów pstrych. Strop ilów plioceńskich nie wykazuje dużych deniwelacji i znajduje się na rzędnych około 0÷20 m poniżej poziomu morza, stanowiąc bezpośrednie podłoże czwartorzędu. Czwartorzęd reprezentowany jest przez utwory akumulacji lodowcowej, wodnolodowcowej, rzecznej, jeziornobagiennej i eolicznej o łącznej miąższości dochodzącej do 100 m. Ich sedimentacja trwała od zlodowacenia środkowopolskiego po holocen. Gliny morenowe zlodowacenia południowopolskiego, zalegające bezpośrednio na utworach trzeciorzędowych, zachowały się, co najwyżej sporadycznie – w największych obniżeniach powierzchni podczwartorzędowej. Wśród osadów plejstoceniowych występuje glina zwałowa, budująca powierzchnie wysoczyzny falistej. Ich otoczenie stanowią rozległe obszary występowania piasków akumulacji wodnolodowcowej i rzecznej, z seriami zastoiskowych mułków (m.in. pyłów, glin pylastych oraz ilów warwowych).

W obniżonych partiach terenu występują skały pochodzenia organicznego, wśród nich torfy silnie zamulone. Utwory mineralne cechuje wyjątkowa kompleksowość i mozaikowość, będąca wynikiem nieregularnej budowy pionowej warstw o różnym składzie mechanicznym.

Warunki gruntowe obszaru Gminy Trzcinica są zróżnicowane. W podłożu obszarów wysoczyznowych niemal powszechnie występują utwory bezpośredniej akumulacji lodowca – gliny, gliny piaszczyste i piaski gliniaste, najczęściej o konsystencji twaroplastycznej i półzwartej (często z ok. 1÷2 m warstwą gruntów plastycznych i miękkoplastycznych, w strefie występowania wody gruntowej). W wielu miejscach glina zwałowa przykryta jest cienką warstwą osadów wód płynących (wodnolodowcowych i rzecznych) – warstwowanych piasków i żwirów. Występują one m.in. na obszarze równiny sandrowej oraz w obrębie rozległych powierzchni terasowych. Większość zalegających w podłożu piasków i żwirów to grunty średniozagęszczone i zagęszczone, o zmiennej miąższości z wkładkami i przewarstwieniami gruntów tiksotropowych, bardzo wrażliwych na zmiany wilgotności, przemarzanie i drgania (zastoiskowych mułków). Jedynie na obszarze terasy zalewowej, w stropowej części podłoża przeważają piaski luźne, często z licznymi przewarstwieniami i domieszkami próchnicy. Niedużą na ogół miąższością odznaczają się osady holoceniowe, reprezentowane przez piaski próchniczne i namuły organiczne.

Zasoby wodne

Wody powierzchniowe

Sieć wód powierzchniowych na terenie gminy Trzcinica jest bardzo uboga i ogranicza się właściwie do rzeki Pomianki i jej jednego bezimiennego dopływu. Łączna długość cieków podstawowych wynosi 10,55 km, natomiast długość rowów szczegółowych wynosi 71,20 km. Dna dolin są na ogół okresowo podmokłe, w ich obrębie występują liczne rowy melioracyjne (część środkowo-wschodnia Gminy). Ich zadaniem jest odprowadzenie nadmiaru wód z terenów podmokłych.

Wody powierzchniowe, występujące na terenie Gminy, leżą w Regionie Wodnym Warty, w dorzeczu rzeki Proсны. Największym ciekim i osią hydrograficzną Gminy jest rzeka Pomianka, z licznymi ciekami, kanałami i rowami melioracyjnymi. Jedna z odnóg Pomianki przepływa przez uroczysko Laski, druga opływa od zachodu

uroczysko Siemianice i przy uroczysku Szpot wpada do Proсны.

Rzeka Pomianka jest lewobrzeżnym dopływem rzeki Proсны, odprowadzając wody w kierunku północnym. Całkowita długość ciekui to 21,7 km, a powierzchnia zlewni to 128,9 km² (na terenie Gminy wynosi 35,0 km²). Rzeka wypływa koło Smardz na wysokości ok. 185 m n.p.m. Zlewnię Pomianki pokrywają gliny zwałowe, a w środkowej części doliny rzeki jest rozległe zagłębienie wypełnione mადami i piaskami rzecznyymi z bogatą siecią cieków i rowów melioracyjnych. Zlewnia Pomianki obejmuje obszary typowo rolnicze z niewielkimi skupiskami ludności. Głównym dopływem rzeki na terenie Gminy jest Rów Laskowski – lewostronny dopływ mający długość 3,85 km. Wymienione ciekui wodne stanowią podstawę sieci rzecznej występującej na terenie gminy Trzciniца. Wszystkie ciekui charakteryzuje śnieżno – deszczowy system zasilania, z jednym maksimum przypadającym najczęściej na marzec i z jednym minimum w ciągu roku. Po osiągnięciu wiosennego maksimum stany wody i przepływy w ciekach wyraźnie się zmniejszają. Na ogół ciekui tego obszaru charakteryzują się szybkim przejściem od kulminacji do stanów niżówkowych, które na ogół rozpoczynają się w czerwcu, są stabilne i utrzymują się w zasadzie do końca roku hydrologicznego. W okresie zimowym, w wyniku długotrwałego występowania ujemnych temperatur powietrza, zaznaczają się również niżówki, niekiedy głębokie i długotrwałe. Część drobnych cieków i rowów ma charakter okresowy.

Wody stojące na terenie gminy Trzciniца zajmują bardzo niewielkie powierzchnie. Do charakterystycznych elementów sieci wodnej Gminy należą przede wszystkim mniejsze zbiorniki wodne, zaliczane do obiektów małej retencji wodnej. Są to stawy, śródpolne oczka wodne zlokalizowane w dolinach rzecznych oraz wyrobiska poeksploatacyjne wypełnione wodą. W większości to zbiorniki o regularnych kształtach, najczęściej płytkie i zarastające. Pełnią one nie tylko znaczącą funkcję biocenotyczną, ale stanowią także cenny element urozmaicenia krajobrazu rolniczego.

Wody podziemne

Teren gminy Trzciniца zgodnie z hydrogeologicznym podziałem kraju znajduje się w makroregionie zachodnim Niżu Polskiego – regionie wielkopolskim. Na jego obszarze zbiorniki wód podziemnych o znaczeniu użytkowym występują w utworach czwartorzędowych i trzeciorzędowych. Źródłem zaopatrzenia Gminy w wodę jest poziom wodonośny czwartorzędowy. Podstawowe zasoby wód podziemnych należą do dwóch Lokalnych Zbiorników Wód Podziemnych występujących na terenie Gminy. Zasoby wodne poziomu czwartorzędowego w zdecydowanej większości zlokalizowane są w przepuszczalnych piaskach i żwirach fluwioglacjalnych i rzecznych. Wody te mają układ piętrowy, w zależności od przewarstwień gliniastych. Występują generalnie w 2÷3 poziomach. Zwierciadło wód gruntowych (I poziom) jest zazwyczaj swobodne i występuje na głębokości od 0,5 m w dolinkach rzecznych do 4 – 7,5 m na obszarze Wysoczyzny. Poziom głębiej zalegający (głębokość 20 – 50 m) występuje wśród piasków interglacjalnych, pod warstwą glin zwałowych tworzących warstwę napierającą. Są one eksploatowane na terenie całej Gminy i należą do wód średniej jakości. Poziom trzeciorzędowy na terenie Gminy jest niewodonośny. Zasoby wód podziemnych w Powiecie Kępińskim, obliczone na podstawie dotychczas zatwierdzonych zasobów eksploatacyjnych, szacuje się na 314,3 m³/h. Z utworów czwartorzędowych pochodzi prawie 96 % zasobów, z utworów trzeciorzędowych ok. 2,0 % oraz jurajskich 2,0 %. Na terenie Gminy dla celów konsumpcyjnych i gospodarczych szczególnie korzystny

jest poziom czwartorzędowy. Jest to główny poziom eksploatacyjny, z którego ujmowana jest wodociągami woda do jednostek osadniczych. Wydajność tego poziomu jest zmienna, uzależniona od miąższości i rozległości warstwy i waha się w granicach 20 – 60 m³/h, lokalnie do ponad 100 m³/h. Wody tego poziomu znajdują się pod ciśnieniem hydrostatycznym wywołanym nadległymi glinami zwałowymi.

Ogółem zasoby eksploatacyjne zwykłych wód podziemnych dla gminy Trzcinica zostały zatwierdzone na 488,7 m³/h, natomiast zasoby komunalne na 358,9 m³/h (stan na 31.12.2002 r).

Wody gruntowe swym charakterem i głębokością występowania odzwierciedlają cechy konfiguracyjne terenu oraz budowę geologiczną jego podłoża. Poziom ten związany jest z piaskami i żwirami występującymi w obrębie teras dolin rzecznych i sandrów na wysoczyznach. Na terenach wysoczyznowych, położonych nieco niżej, woda gruntowa występuje na głębokości 1 – 3 m. Na obszarze zbudowanym z trudno przepuszczalnych glin (Łaski) woda gruntowa występuje w postaci mało wydajnych sączeń lub jako woda śródglinna zazwyczaj głębiej niż 2 m. Stwierdzono, że ulegają one wahaniom w rytm zmian poziomu wody w Prośnie i jej dopływach.

Ochrona i kształtowanie środowiska.

Na terenie Gminy Trzcinica zagrożenia powierzchni ziemi są niewielkie. Nie ma także istotnej emisji zanieczyszczeń do powietrza atmosferycznego. Tło niewielkich zanieczyszczeń tworzą nieliczne zakłady przemysłowe- firmy oraz kotłownie lokalne i domowe.

Dużym zadaniem dla gminy w najbliższych latach będzie ochrona wód powierzchniowych. Źródłem ich zanieczyszczeń są nieskanalizowane jeszcze tereny wiejskie, firmy prowadzące działalność gospodarczą oraz rolnictwa.

Szata roślinna i zwierzęca

Lasy i grunty leśne zajmują obecnie około 23,8% powierzchni Gminy, czyli 1.783 ha. Na obszarze Gminy, w obrębie zwartych lasów, spotyka się stosunkowo dużo okazałych, pojedynczych drzew, które ze względu na wiek, wymiary i pokrój zasługują na objęcie ochroną prawną. Lasy znajdują się w kompleksie promocyjnym „Lasy Rychtaleskie”. Lasy z różnym udziałem reprezentowane są przez dziewięć typów siedliskowych lasu. Do wiodących typów należą: las mieszany świeży i bór mieszany świeży, w następnej kolejności bór świeży i las świeży. Nieznaczny procent zajmują: ols jesionowy, bór mieszany wilgotny i las wilgotny. Na ukształtowanie reprezentowanych typów siedliskowych lasu miały wpływ wszystkie czynniki środowiska. Za najważniejszy można uznać czynnik gleby, a także zasięg naturalnego występowania głównych lasotwórczych gatunków drzew: sosny, świerka, jodły, buka, dębu, jesionu i olszy.

Analiza danych charakteryzujących stan lasu i zasobów drzewnych wykazała, że ogólna ocena lasów w Gminie wypada dość korzystnie. Główny gatunek – sosna – wykazuje się niezłą jakością i zasobnością, będącą wynikiem wysokich wskaźników: stopnia zadrzewienia, bonitacji i przyrostu bieżącego. Pozostałe gatunki lasotwórcze:

buk, dąb, jesion, olsza osiągają wysokie wskaźniki wzrostowo-przyrostowe i przeciętną zasobność. Zdecydowanie niekorzystnie wypada świerk, u którego obserwuje się wyraźny spadek przyrostu i wydzielający się posusz. Innym niekorzystnym zjawiskiem jest zdecydowanie za duży udział w drzewostanach brzozy oraz częściowo olszy i to w postaci gatunków panujących.

Stan lasów należących do indywidualnych właścicieli jest na ogół dobry. Nie stwierdzono zagrożenia dla zdrowotnego stanu lasu oraz szkód spowodowanych przez szkodniki owadzie, pasożytnicze grzyby i czynniki przyrody nieożywionej. W środkowo - zachodniej części Gminy wyodrębnione są drzewostany nasienne. Blok wyłączonych drzewostanów nasiennych składa się z 8 pododdziałów o łącznej powierzchni 40,50 ha. Są to drzewostany sosnowe, mieszane w składzie dębu, buka, świerka oraz pojedynczą lub sporadyczną domieszką brzozy i grabu. Sosna w tych drzewostanach wykazuje przeciętną pierśnicę 37–46 cm i wysokość 25–32 m, ich jakość techniczna jest bardzo dobra. Zdrowotność opisywanych drzewostanów jest zadowalająca. Według obserwacji Leśnego Zakładu Doświadczalnego w Siemianicach, na terenie Leśnictwa Laski występuje wiele dziko rosnących gatunków roślin objętych ochroną ścisłą i częściową. Na obszarze gminy Trzcinica wśród roślin zielnych podlegających ochronie ścisłej występuje najczęściej: skrzyp olbrzymi, orlik pospolity, sasanki - wiele gatunków, miłek wiosenny, śnieżyczka przebiśnieg. Krzewy i krzewinki podlegające ochronie ścisłej reprezentowane są przez: wawrzynek wilcze łyko, wiciokrzew pomorski, bluszcz pospolity, kłokoczka południowa. Wśród grzybów objętych ochroną ścisłą występują: szmaciak gałęzisty, sromotnik bezwstydnny. Dziko występujące rośliny lecznicze i przemysłowe objęte ochroną częściową, występujące na terenie Gminy to: wśród krzewów i krzewinek - bagno zwyczajne, a wśród roślin zielnych; paprotka zwyczajna, kopytnik pospolity, pierwiosnka lekarska, marzanka wonna, konwalia majowa, turzyca piaszkowa. Na terenie obrębu leśnego Laski (przy Arboretum) należącego do Leśnego Zakładu Doświadczalnego w Siemianicach rośnie pięć buków zwyczajnych objętych ochroną jako pomniki przyrody. Średnica tych wspaniałych okazów, wynosi 100 cm, a wiek około 250 lat. W podobnym wieku jest następny okaz (pomnik przyrody) lipa drobnolistna, rosnąca na terenie cmentarza w Laskach. Wśród pomników przyrody znajduje się również lipa drobnolistna w Wodzicznej oraz park przy pałacu Laskach.

W lasach obrębu Rychtal, gdzie wykształcił się siedliskowy typ lasu mieszanego świeżego występują ponadto takie gatunki roślin jak; dąbrówka rozłogowa, perlówka zwisła i jednokwiatowa, sałatnik leśny, prosowica rozpierzchła i zawilec gajowy. Na terenach dolin rzecznych, gdzie często zalega woda, wykształciła się roślinność typowa dla podmokłych łąk: trawy, chwasty i turzyce. Brak badań florystycznych pozostałego obszaru uniemożliwia szczegółową ocenę szaty roślinnej.

Na terenie gminy Trzcinica istnieją dobre warunki do bytowania zwierząt. Gmina położona jest wśród zwartych kompleksów leśnych, co umożliwia swobodne przemieszczanie się zwierzyny. Znaczną powierzchnię Gminy zajmują łąki zlokalizowane głównie w szerokiej dolinie rzeki Pomianki tworząc doskonałe warunki życia dla ptactwa, owadów i drobnych płazów. Zwierzostan Gminy jest typowy dla nizinnych obszarów Polski. W lasach dość liczna jest zwierzyna drobna: lisy, zające oraz zwierzyna gruba; jelenie, daniela, sarny i dziki. Na polach spotyka się kuropatwy i w mniejszej ilości bażanty. Według danych Leśnego Zakładu Doświadczalnego Siemianice, w ciągu ostatnich 10 lat, stan zwierzyny kształtował się na zbliżonym poziomie. Wyjątek stanowią sarny, których liczebność zmalała na skutek redukcji ze względu na rozmiar szkód w uprawach polowych i młodnikach wyrządzanych przez ten gatunek. W miesiącach zimowych nadleśnictwa prowadzą

dokarmianie zwierząt; w Gminie rozmieszczone są paśniki dla zwierzyny grubej oraz woliery dla bażantów i kuropatw. Obserwacje Leśnego Zakładu Doświadczalnego Siemianice pozwoliły stworzyć listę gatunków zwierząt podlegających ochronie, występujące na terenie Leśnictwa Laski. Występuje tu wiele gatunków zwierząt podlegających ochronie. Do najczęściej spotykanych należą: wśród ptaków: bocian biały, kukułka i dzięcioł, wśród ssaków: jeże, krety, nietoperze, wiewiórki i rzadziej gronostaje.

W miejscowości Laski i Pomiany znajdują się zasiedlone gniazda bociana białego. Bociany żerują na podmokłych łąkach wzdłuż doliny Pomianki i jej dopływów. Ponadto na terenie Leśnictwa Laski, w obrębie gminy Trzcinica, widziano wśród ptaków: orlika krzywego i bociana czarnego a wśród ssaków wydrę, jednak nie ma pewności, co do ich występowania.

2.3 Infrastruktura techniczna

Sieć drogowa

Według obowiązującej klasyfikacji przez gminę przebiega:

- droga krajowa nr 39 Baranów – Brzeg na obszarze gminy – 5,5 km.

- drogi powiatowe:

nr 5692 P Mroczeń -Wołczyn – granica województwa,

nr 5691 P Mroczeń – Granice,

nr 5689 P Piotrówka – Ignacówka Trzecia,

nr 5690 P Trzcinica – granica województwa,

nr 5688 P Trzcinica – granica województwa,

nr 5694 P Laski - Zmysłona.

Są to drogi w większości o niskich parametrach, wymagające w wielu przypadkach pilnych prac remontowo - modernizacyjnych. Sieć dróg powiatowych wynosi ogółem w gminie Trzcinica 39,395 km i zabezpiecza lokalne potrzeby, w tym połączenia z Kępem.

Długość dróg gminnych wynosi 133,2 km, w tym o nawierzchni twardej – 41 km.

Sieć wodociągowa

Sieć wodociągowa obejmuje swym zasięgiem prawie cały obszar Gminy, na koniec 2019 roku podłączonych było 99,9% gospodarstw domowych. Liczba przyłączy wynosiła 1.307, a łączna długość sieci wodociągowej w Gminie wynosiła 67,15 km.

Ujęcia wody: Trzcinica - 2 studnie, Laski - 2, Teklin - 2 studnie, posiadają obecnie wydajność w pełni zaspokajającą zaopatrzenie mieszkańców w wodę pitną. W miejscowości Piotrówka sieć wodociągowa wymaga modernizacji (rury azbestowe). Jest to sytuacja bardzo niekorzystna dla zdrowia mieszkańców, od wielu lat jest bowiem znane kancerogenne działanie azbestu. Zgodnie z postanowieniami „Programu usuwania azbestu i wyrobów zawierających azbest stosowanych na terytorium Polski”, należy sukcesywnie zastępować rury azbestowo - cementowe w instalacjach ziemnych wyrobami bezazbestowymi. Proces ten został zapoczątkowany w 2009 roku i jest kontynuowany obecnie.

W ostatnich latach obserwuje się obniżenie poziomu wody w studniach głębinowych i studniach przydomowych. Sytuacja taka wymagać będzie podjęcia działań w kierunku modernizacji istniejących stacji wodociągowych, całorocznego monitorowania ujęć wód podziemnych i ewentualnie zwiększenia ich ilości.

Kanalizacja

Ze względu na niewystarczające nasycenie terenu Gminy siecią kanalizacyjną (podłączonych jest ok. 38% gospodarstw domowych), odpady płynne są gromadzone w przydomowych oczyszczalniach ścieków oraz w zbiornikach bezodpływowych (szambach), które okresowo wywozi się taborem asenizacyjnym do oczyszczalni ścieków w Laskach. Na terenie Gminy funkcjonują podmioty, posiadające koncesję na opróżnianie zbiorników bezodpływowych i transport nieczystości ciekłych: Usługi Transportowe Andrzej Ramza Mroczeń 91, Robert Dinant Pomiany 1, STOL-TAP Stanisław Jendrasiak Aniołka Parcele 3, JAN_ROL Piotrówka 39, WC Serwis Sp. z o.o. Zabrze.

Problemem, związanym z wykorzystywaniem zbiorników bezodpływowych, jest prawdopodobna nieszczelność części z nich. Z kolei brak urządzeń oczyszczających i gromadzących ścieki powoduje, że są one często bezpośrednio odprowadzane do rowów melioracyjnych, co zanieczyszcza okoliczne ciekły wodne. Analizując stan kanalizacji deszczowej w Gminie należy stwierdzić, że jej długość – podobnie jak długość kanalizacji sanitarnej – nie jest wystarczająca. Powoduje to, że znaczna część wód opadowych dostaje się bezpośrednio do środowiska gruntowo-wodnego. Ścieki z sieci kanalizacyjnej są odprowadzane do gminnej mechaniczno-biologicznej oczyszczalni ścieków, która funkcjonuje w miejscowości Laski. Jej średniodobowa przepustowość wynosi 444,2 m³/d. Oczyszczalnia odbiera ścieki bytowe ze wsi Laski i Trzcinica oraz ścieki dowożone z terenu całej Gminy.

Oczyszczalnia ścieków w Laskach obsługuje Aglomerację Trzcinica, zatwierdzoną uchwałą nr XX/538/16 Sejmiku Województwa Wielkopolskiego z dnia 27 czerwca 2016r. w sprawie wyznaczenia aglomeracji Trzcinica, gmina Trzcinica, w skład której wchodzi miejscowości Trzcinica i Laski. Pozostałe miejscowości Gminy znajdują się poza Aglomeracją, ale również z tego terenu, do oczyszczalni przyjmowane są ścieki komunalne jako dowożone. W roku 2009 rozpoczęto budowę kanalizacji sanitarnej z przyłączami i przepompownią oraz wymiana sieci wodociągowej z AC na PCV z przyłączami wraz z odtworzeniem dróg w miejscowości Laski, którą ukończono w 2012 roku. Od 2018 roku podobne zadania realizowane są etapami w miejscowości Trzcinica (I etap w 2018r., II etap w 2019r., III etap w 2020r.) Do realizacji pozostanie etap IV, po zakończeniu którego Aglomeracja Trzcinica będzie skanalizowana w 100%. Pozostałe miejscowości będą sukcesywnie kanalizowane. Obecnie przygotowana jest dokumentacja techniczna na budowę kanalizacji w m. Piotrówka wraz z rurociągiem przesyłowym do m. Trzcinica. Ścieki z tego terenu będą kierowane do oczyszczalni ścieków w Laskach. Na koniec 2019 roku sieć kanalizacyjna posiadała 512 przyłączy i liczy 13,92 km długości.

W kolejnych latach planowana jest systematyczna budowa sieci kanalizacyjnej i podłączanie do niej kolejnych gospodarstw domowych. Podjęto takie działania w celu pozyskania środków zewnętrznych.

Gospodarka odpadami

Gminnym systemem zbiórki odpadów komunalnych objęte są wszystkie nieruchomości zamieszkałe zlokalizowane na terenie Gminy Trzcinica.

Odpady zmieszane z terenu gminy Trzcinica są odbierane z pojemników 120 l, 240 l oraz 1100 l. Kubły są własnością firmy, która odbiera odpady. Zdarzają się pojedyncze przypadki, gdzie po poprzednim systemie mieszkaniec posiada kubeł na własność. Odpady zmieszane odbierane są z częstotliwością raz na miesiąc.

Zbiórka selektywna odpadów typu szkło i zmieszane odpady opakowaniowe tzw. „suche”, w których skład wchodzi opakowania z tworzyw sztucznych, opakowania wielomateriałowe, opakowania metalowe, odbywa się systemem workowym: szkło – worek zielony, natomiast suche - worek żółty, a na terenach zabudowy wielorodzinnej również w pojemnikach o poj. 1100 l. Odpady opakowaniowe szklane zbierane są raz na kwartał, a zmieszane odpady opakowaniowe raz w miesiącu.

Ponadto wyodrębniona została zbiórka papieru i tektury (niebieski worek), która realizowana jest raz w roku.

Dwa razy w roku organizowana jest zbiórka odpadów wielkogabarytowych, zużytych opon oraz zużytego sprzętu elektrycznego i elektronicznego. Zbiórka odbywa się wiosną i jesienią sprzed posesji.

Z kolei bioodpady zagospodarowywane są w pierwszej kolejności przez mieszkańców we własnym zakresie w przydomowych kompostownikach, dowożone do PSZOK, bądź zbierane od mieszkańców dwa razy w roku.

Zbiórka przeterminowanych leków prowadzona jest przez Gminę Trzcinica w dwóch aptekach, zlokalizowanych na terenie Gminy.

Niezależnie od zbiórki sprzed posesji, wszelkie frakcje posegregowanych odpadów komunalnych mieszkańcy mogą dowozić w każdym czasie do Punku Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych, zlokalizowanego przy ZZO Olszowa.

W roku 2019 odpady komunalne były odbierane i transportowane przez firmę PPHU „PETER”, ul. Wrocławska 61, 63-600 Kępno, która wygrała przetarg na odbiór i transport odpadów komunalnych od mieszkańców Gminy Trzcinica. Odpady są przekazywane i zagospodarowane w regionalnej instalacji przetwarzania odpadów komunalnych w Regionie IX gospodarowania odpadami, tj. Zakładzie Zagospodarowania Odpadów Olszowa z siedzibą Olszowa, ul. Bursztynowa 55, 63-600 Kępno.

Zbiórkę odpadów z tzw. nieruchomości niezamieszkałych tj. firm, instytucji, zakładów mogą prowadzić podmioty wpisane do rejestru działalności regulowanej w zakresie odbioru nieczystości stałych, tj.:

- Zakład Oczyszczania i Gospodarki Odpadami „MZO” S.A, ul. Wiejska 18, 63-400 Ostrów Wielkopolski
- Przedsiębiorstwo Komunalno – Transportowe „WENCEL”, ul. Poznańska 9, 63-600 Kępno
- Zakład Wielobranżowy „GIERAS” S.C K. Gieras, J. Gieras, Jaśkowice 48, 46-220 Buczyna

- PPUH „PETER”, ul. Wrocławska 61,63-600 Kępno
- Przedsiębiorstwo Oczyszczania Miasta EKO sp.zo.o., ul. Zjazd 23, 62-800 Kalisz.

Uchwałą Nr XLIX/962/14 Sejmiku Województwa Wielkopolskiego z dnia 29 września 2014 roku w sprawie zmiany uchwały Nr XXV/441/12 Sejmiku Województwa Wielkopolskiego z dnia 27 sierpnia 2012 roku w sprawie wykonania Planu gospodarki odpadami dla województwa wielkopolskiego na lata 2012-2017, wskazano Zakład Zagospodarowania Odpadów Olszowa jako posiadający status regionalnej instalacji przetwarzania odpadów komunalnych (RIPOK) w Regionie IX gospodarki odpadami. Zgodnie z art. 9e ust. 2 u.c.p.g. podmiot odbierający odpady komunalne od właścicieli nieruchomości jest obowiązany do przekazywania zmieszanych odpadów komunalnych, odpadów zielonych oraz pozostałości z sortowania odpadów komunalnych przeznaczonych do składowania do regionalnej instalacji przetwarzania odpadów komunalnych. Wobec powyższego, po uruchomieniu ZZO Olszowa wszystkie tego typu odpady przekazywane są do RIPOK-u. Eksploatacja ww. instalacji zapewniła zgodne z obowiązującymi przepisami prawa, mechaniczno- biologiczne przetwarzanie odpadów komunalnych zbieranych z terenu gminy Trzcinica. W przypadku, gdy instalacja ulegnie awarii lub nie może przyjmować odpadów z innych przyczyn, do przyjmowania odpadów z regionu wskazane są instalacje zastępcze. Z danych uzyskanych od podmiotów odbierających odpady oraz z RIPOK ZZO Olszowa wynika, że w 2019 roku w instalacji regionalnej wszystkie zmieszane odpady komunalne pochodzące z terenu gminy Trzcinica zostały poddane przetwarzaniu w procesie odzysku R12 .

Sieć elektroenergetyczna

Operatorem elektroenergetycznym na terenie gminy Trzcinica jest ENERGA-OPERATOR S.A. Oddział w Kaliszu.

Sieć elektroenergetyczna na terenie gminy Trzcinica zasilana jest z dwóch stacji 110/15 kV: GPZ Kępno - zlokalizowany w m. Kępno, wybudowany w 1973 roku (rozbudowany w 1999 r.). W GPZ zainstalowane są 2 transformatory 110/15 kV o mocach 40 MVA i 25 MVA (planowany do wymiany na 40 MVA we wrześniu 2018 r.). ENERGA-OPERATOR S.A. dysponuje rezerwami moc w stacji WN/SN Kępno, zapewniającymi możliwość przyłączenia kolejnych odbiorców. Część sieci SN na terenie gminy Trzcinica zasilana jest z GPZ Kostów (gmina Buczyna), zlokalizowanego poza obszarem działalności ENERGA-OPERATOR S.A., stanowiącego własność Spółki TAURON Dystrybucja S.A.

Łączna długość linii elektroenergetycznych na terenie gminy Trzcinica będących własnością ENERGA-OPERATOR S.A. wynosi 137,96 km, w tym sieć średniego napięcia (15 kV) – 56,46 km oraz sieć niskiego napięcia 81,5 km.

W tabeli przedstawiono dane dotyczące długości sieci elektroenergetycznej na terenie gminy Trzcinica w podziale na napięcie oraz linie napowietrzne i kablowe.

Długość linii elektroenergetycznych na terenie gminy Trzcinica [km]

Napięcie	Rodzaj linii		Łącznie
	napowietrzna	kablowa	
SN	56,000	0,460	56,460
nN	62,700	18,800	81,500
Łącznie	118,7	19,260	137,960

Źródło: ENERGA-OPERATOR S.A. Oddział w Kaliszu

Na terenie Gminy Trzcinica funkcjonują 52 stacje transformatorowe SN/nN (głównie słupowe) o łącznej mocy 4,737 MVA (średnia moc stacji wynosi 105,3 kVA).

Istniejący system zasilania gminy w energię elektryczną zapewnia potrzeby mieszkańców, ale w najbliższej przyszłości będzie wzrastało zapotrzebowanie na energię elektryczną z uwagi na intensywniejszy rozwój nowych funkcji gospodarczych w gminie, głównie usług działalności gospodarczej oraz rozwój mieszkalnictwa.

W związku z powyższym w Planie Rozwoju na lata 2017 - 2022 ENERGA - OPERATOR S.A. posiada zarezerwowane środki na przyłączenia odbiorców do sieci elektroenergetycznej. Poza tym sieć średniego napięcia SN 15 kV i niskiego napięcia nN 0,4 kV jest na bieżąco monitorowana i w razie konieczności modernizowana. Takie działania ENERGA - OPERATOR S.A. Oddział w Kaliszu będzie czyniła również w najbliższych latach. Finansowanie modernizacji infrastruktury elektroenergetycznej należącej do ENERGA - OPERATOR S.A. Oddział w Kaliszu oparte jest na środkach własnych oraz różnych źródłach finansowania zewnętrznego.

ENERGA-OPERATOR S.A. dysponuje rezerwami mocy w stacjach WN/SN, zasilających ciągi terenowe SN przebiegające przez teren gminy Trzcinica, zapewniającymi możliwość przyłączania kolejnych odbiorców. Istniejące rezerwy mocy wzrosną dodatkowo po wymianie transformatora WN/SN GPZ Kępno. Przedsiębiorstwo energetyczne, tworząc Plany Rozwoju, uwzględnia w nich inwestycje pozwalające na zachowanie niezbędnych rezerw mocy na całym obsługiwanym obszarze. Analiza potrzeb w przedmiotowym zakresie oparta jest na podstawie oceny stanu technicznego istniejącej infrastruktury elektroenergetycznej, bieżącego zapotrzebowania na moc, rozpatrywanych wniosków o określenie warunków przyłączenia, wydanych warunków przyłączenia oraz przeznaczenia konkretnych obszarów wynikającego np. z dokumentów planistycznych.

Zaopatrzenie w gaz

Przez teren gminy Trzcinica przebiegają dwie nitki gazociągu wysokiego ciśnienia DN 500 relacji Odolanów – Szopienice stanowiące fragment krajowego systemu przesyłowego, którego operatorem jest GAZ-SYSTEM S.A. Długość gazociągów wysokiego ciśnienia na terenie gminy wynosi 20,992 km.

W 2015 roku Gmina Trzcinica przejęła tereny byłego torowiska po nieczynnej linii kolejowej Kępno – Namysłów. Umożliwiło to wybudowanie w tym miejscu przez Polską Spółkę Gazownictwa Sp. z o.o. Oddział Zakład Gazowniczy w Poznaniu gazociągu średniego ciśnienia PE dn 180/63, co z kolei pozwoliło na doprowadzenie gazu do odbiorców w miejscowościach Laski i Trzcinica.

Na terenie gminy Trzcinica dystrybuowany jest gaz ziemny grupy E (GZ-50) – gaz ziemny wysokometanowy. Miejscowościami, w których świadczona jest usługa dystrybucji gazu ziemnego są Laski oraz Trzcinica.

Działania związane z planami modernizacyjnymi polegają na bieżących konserwacjach sieci dystrybucyjnej. Obecnie nie stwierdza się również bezpośrednich zagrożeń mogących mieć wpływ na ograniczenie dostaw gazu do odbiorców.

Plany inwestycyjne gminy Trzcinica są na bieżąco analizowane i rozpatrywane wg zainteresowania potencjalnych klientów.

Zaopatrzenie w gaz ziemny może być realizowane poprzez budowę dystrybucyjnej sieci gazowej pod warunkiem spełnienia warunków technicznych i ekonomicznych przyłączenia, na zasadach określonych przez operatora systemu dystrybucyjnego, zgodnie z przepisami wynikającymi z ustawy Prawo Budowlane oraz ustawy Prawo Energetyczne.

Telekomunikacja

Głównym dostawcą usług telekomunikacyjnych jest Telekomunikacja Polska S.A., która zabezpieczyła w tym zakresie potrzeby mieszkańców prawie w 100%. Przez teren Gminy przebiega kablowa linia światłowodowa. We wszystkich miejscowościach wybudowana została podziemna sieć kabli.

Od 2015r. na terenie gminy Trzcinica budowana jest sieć internetu szerokopasmowego, która sukcesywnie obejmuje poszczególne miejscowości gminy. Ponadto występują dostawcy usług telefonii komórkowej, której zasięg jest bezproblemowy i ogólnodostępny.

Placówki pocztowo-telekomunikacyjne

Placówka Poczty Polskiej znajduje się w Trzciniczy przy ul. Pocztovej 8; z kolei w Laskach przy ul. Kępińskiej 15 mieści się Agencja Pocztova.

Ponadto w związku z dynamicznie rozwijającym się rynkiem sprzedaży internetowej, na terenie Gminy Trzcinica istnieje możliwość odbioru przesyłek w ramach systemu zwanego „Paczka w Ruchu”. Punkty takie znajdują się w Laskach przy ul. Kępińskiej 20 oraz w Trzciniczy przy ul. Jana Pawła II 76A. Ponadto w Trzciniczy przy ul. Jana Pawła II 41 znajduje się paczkomat InPost, gdzie można odbierać i nadawać przesyłki.

Gospodarka mieszkaniowa

Gmina Trzcinica charakteryzuje się rozproszoną zabudową mieszkaniową. Sytuacja mieszkaniowa w Gminie jest dość dobra i odznacza się trendem rozwojowym. Liczba mieszkań oddawanych do użytku rośnie, a wraz z nią rosną liczba izb i powierzchnia mieszkań. Zdecydowana większość mieszkań jest w rękach prywatnych. Pewien udział mają Spółdzielnia Mieszkaniowa w Laskach, zakłady pracy i Gmina. Na warunki życia mieszkańców wpływ ma także stan zaopatrzenia mieszkań w instalacje techniczno-sanitarne

Potrzeby mieszkaniowe ludności Gminy Trzcinica wynikają głównie z istniejącego stopnia samodzielności zamieszkiwania rodzin, ale także z prognozowanych zmian liczby ludności, modernizacji i wymiany starej zabudowy oraz przekształceń funkcjonalnych budynków mieszkalnych .

Gmina posiada również kilka budynków mieszkalnych komunalnych, w których znajduje się 26 lokali mieszkalnych.

Gospodarka mieszkaniowa

Gmina Trzcinica charakteryzuje się rozproszoną zabudową mieszkaniową. Sytuacja mieszkaniowa w Gminie jest dość dobra i odznacza się trendem rozwojowym. Liczba mieszkań oddawanych do użytku rośnie, a wraz z nią rośnie liczba izb i powierzchnia mieszkań. Zdecydowana większość mieszkań jest w rękach prywatnych. Pewien udział mają Spółdzielnia Mieszkaniowa w Laskach, zakłady pracy i Gmina. Na warunki życia mieszkańców wpływ ma także stan zaopatrzenia mieszkań w instalacje techniczno-sanitarne

Potrzeby mieszkaniowe ludności Gminy Trzcinica wynikają głównie z istniejącego stopnia samodzielności zamieszkiwania rodzin, ale także z prognozowanych zmian liczby ludności, modernizacji i wymiany starej zabudowy oraz przekształceń funkcjonalnych budynków mieszkalnych .

Gmina posiada również kilka budynków mieszkalnych komunalnych, w których znajduje się 26 lokali mieszkalnych.

2.4. Stan dziedzictwa kulturowego

Miejscowości, leżące na terenie gminy Trzcinica, odznaczają się kilkusetletnią historią, leżą przy historycznej granicy ze Śląskiem.

Wsią, której dotyczy najwcześniejsza metryka źródłowa jest Trzcinica. W dokumentach jest ona określana jako „Crescenica”. Od 1149 r. Trzcinica stanowiła własność klasztoru norbertanów św. Wincentego z Wrocławia. W 1239r. nastąpiła jej lokacja na prawie niemieckim, a przed 1245 r. stała się ona własnością biskupów wrocławskich. Od połowy XV w. wieś znalazła się w rękach właścicieli świeckich rodu Okrzów, natomiast od XV w. do 1812 r. była własnością rodziny Trzczańskich. W 1812 r. Trzcinica została przejęta przez właścicieli niemieckich.

Inną miejscowością o bogatej historii jest wieś Laski. Pierwsza wzmianka o Laskach pochodzi z 1435 r. W XV w. wieś należała do rodu Okszów, natomiast od XVI w. – do rodu Laskowskich. W latach 1797-1858 była ona własnością króla bawarskiego i pozostawała w rękach niemieckich do 1923 r. W drugiej połowie XVIII w. i na przełomie XVIII i XIX w. powstał tutaj kompleks parkowo-ogrodowy, a w okresie

od połowy XIX w. do ok. 1920 r. został uformowany obecny zespół folwarczny. Od 1923 roku majątkiem rolnym i leśnym włądała „Fundacja Nauka i Praca” przy Uniwersytecie Poznańskim. Działania te w zasadniczy sposób ukształtowały obecny układ przestrzenny miejscowości.

Z kolei Kuźnica Trzcńska – wieś o niewątpliwie średniowiecznym rodowodzie – wchodziła w skład dóbr trzcńskich. „Kuźnicakami” nazywano w średniowieczu osady powstałe przy hutach żelaza (dymarkach), co wskazuje na istnienie w przeszłości w okolicy złóż rudy darniowej. Historycznie należała do niej osada Piła – Młyn. Wieś zachowała układ ulicowej rzędówki, z nielicznymi przykładami murowanej zabudowy zagrodowej z początku wieku.

Inną wsią o najprawdopodobniej średniowiecznej genezie, która wchodziła w skład dóbr trzcńskich jest Piotrówka. Jej układ przestrzenny ma charakter ulicowej rzędówki, a tradycyjna zabudowa niemal w całości została zastąpiona nową.

Do innych, kilkusetletnich miejscowości, znajdujących się w gminie Trzcinica należą: Smardze, wzmiankowane w źródłach w 1305 r. oraz Pomiany i Wodziczna, o których pierwszy zapis pojawił się około 1400 r.

Materialną spuścizną wielowiekowej historii są zabytki, zlokalizowane w gminie Trzcinica. Do rejestru zabytków wojewódzkiego konserwatora zabytków zostało wpisanych sześć obiektów dziedzictwa kulturowego, które znajdują się na terenie Gminy Trzcinica. Są nimi następujące zabytki:

- Trzcinica: kościół parafialny p.w. św. Stanisława Biskupa,
- Laski: kościół parafialny p.w. NMP Wniebowziętej,
- Laski: pałac i park,
- Pomiany: pałac i park,
- Wodziczna: Sanktuarium pw. Matki Boskiej Nieustającej Pomocy,
- Trzcinica: kopiec św. Wawrzyńca.

Ponadto wiele wartościowych obiektów jest ujętych w ewidencji konserwatorskiej. Ich wykaz zawiera poniższa tabela.

Obiekty w gminie Trzcinica wpisane do ewidencji konserwatorskiej

Lp.	Miejscowość	Adres	Obiekt	Informacja o wpisie do rejestru zabytków
1	Aniołka Druga	3	DWÓR, OB. DOM	
2	Aniołka Druga	3	BRAMA I OGRODZENIE PARKU	
3	Aniołka Druga	3	PARK DWORSKI	
4	Aniołka Druga	4	DOM PRACOWNIKÓW FOLWARKU	

5	Aniołka Druga	4	SPICHLERZ	
6	Aniołka Druga	4	KUŹNIA	
7	Aniołka Pierwsza	13	DWÓR, OB. DOM (ZESPÓŁ DWORSKO- FOLWARCZNY, OB. ROZPARCELOWANY)	
8	Aniołka Pierwsza	7	DOM ROBOTNIKÓW FOLWARKU	
9	Granice	34	DOM	
10	Ignacówka Pierwsza	9	SZKOŁA, OB. DOM	
11	Ignacówka Pierwsza	9	SZKOLNY BUDYNEK GOSPODARCZY, OB. BUDYNEK GOSPODARCZY	
12	Jelenia Głowa	1	DWÓR, OB. DOM	
13	Jelenia Głowa	1	PARK DWORSKI	
14	Jelenia Głowa	2	DOM MIESZKALNY PRACOWNIKÓW FOLWARKU, STAJNIE I SPICHLERZ, OB. DOM Z CZĘŚCIĄ GOSPODARCZĄ	
15	Jelenia Głowa	3	OBORA DWORSKA Z PASZARNIĄ, OB. OBORA	
16	Kuźnica Trzcieńska	6	DOM	
17	Kuźnica Trzcieńska	8	DOM	
18	Kuźnica Trzcieńska	18, 18A	MŁYN WODNY, OB. DOM	
19	Kuźnica Trzcieńska	31	SZKOŁA, OB. DOM	
20	Laski	Kępińska 6	DOM, OB. POCZTA I SKLEP	
21	Laski	Kępińska 11	DOM	
22	Laski	Kępińska 16	DOM, OB. BIBLIOTEKA	
23	Laski	Kępińska 19	PASTORÓWKA, OB. DOM	

24	Laski	Kościelna	KOŚCIÓŁ PARAFIALNY PW. WNIEBOWZIĘCIA NAJŚWIĘTSZEJ MARI PANNY	61/A 27.12.1961
25	Laski	Kościelna	KRZYŻ PRZY KOŚCIELE PARAFIALNY PW. WNIEBOWZIĘCIA NAJŚWIĘTSZEJ MARI PANNY	
26	Laski	Kościelna	FIGURA ŚW. JANA NEPOMUCENA	
27	Laski	Ks. Stoińskiego 2	ZBÓR EWANGELICKI, OB. KOŚCIÓŁ FILIALNY P.W. NIEPOKALANEGO SERCA MATKI BOSKIEJ	
28	Laski	Ks. Stoińskiego 2	OCHRONKA, OB. PLEBANIA	
29	Laski	Lipowa 34	SZKOŁA	
30	Laski	Lipowa 39	DOM	
31	Laski	Lipowa 52	DWORZEC KOLEJOWY	
32	Laski	Os. Spółdzielcze	SPICHLERZ	
33	Laski	Os. Spółdzielcze	STODOŁA I	
34	Laski	Os. Spółdzielcze	STODOŁA II	
35	Laski	Os. Spółdzielcze	OBORA I	
36	Laski	Os. Spółdzielcze	OBORA II	
37	Laski	Os. Spółdzielcze	OBORA III	
38	Laski	Os. Spółdzielcze	STAJNIE, OB. MAGAZYN	
39	Laski	Os. Spółdzielcze	STOLARNIA I KUŹNIA, OB. WARSZTAT	
40	Laski	Os. Spółdzielcze	SILOS Y I I II	
41	Laski	Os. Spółdzielcze 2	DOM WOŹNICY I KIEROWCY, OB. DOM	
42	Laski	Os. Spółdzielcze 3	GORZELNIA I SPICHLERZ, OB.	

			MIESZKANIE	
43	Laski	Os. Spółdzielcze 5	DOM PRACOWNIKÓW FOLWARKU, OB. DOM	
44	Laski	Os. Spółdzielcze 6	DOM WETERYNARZA I LECZNICA, OB. DOM	
45	Laski	Os. Spółdzielcze 7	DOM PRACOWNIKÓW FOLWARKU, OB. DOM	
46	Laski	Os. Spółdzielcze 9	DOM STAJENNEGO, OB. DOM	
47	Laski	Os. Spółdzielcze 10	CZWORAK, OB. DOM	
48	Laski	Os. Spółdzielcze 14	RZĄDCÓWKA, OB. DOM	
49.	Laski	Os. Spółdzielcze 28	CZWORAK, OB. DOM	
50	Laski	Szkolna 2	SZKOŁA, OB. DOM	
51	Laski	Zamkowa 30	PAŁAC	1662/A 16.12.1974
52	Laski	Zamkowa 30	PARK PAŁACOWY	1662/A 16.12.1974
53	Nowa Wieś	14	DOM	
54	Nowa Wieś	15	DOM Z CZĘŚCIĄ GOSPODARCZĄ	
55	Piotrówka	21	ZAJAZD OB. DOM	
56	Piotrówka	60	DOM	
57	Pomiany	5	PAŁAC, OB. DOM	458/A 11.12.1989
58	Pomiany	5	OGRODZENIE PARKU Z BRAMĄ I POZOSTAŁOŚCIAMI WIEŻY	
59	Pomiany	5	PARK PAŁACOWY	458/A 11.12.1989
60	Pomiany	19	DOM	

61	Pomiany	25	DOM	
62	Siemionka	1	DWÓR, OB. DOM	
63	Siemionka	1	PARK DWORSKI	
64	Siemionka	1	SPICHLERZ	
65	Siemionka	1	STODOŁA DWORSKA I	
66	Siemionka	1	OBORA DWORSKA	
67	Siemionka	1	STODOŁA DWORSKA II	
68	Siemionka	1	SPICHLERZ I CHLEWNIA DWORSKA	
69	Siemionka	2	DWOJAK DWORSKI	
70	Siemionka	5	CZWORAK DWORSKI, OB. DOM	
71	Smardze	2	LEŚNICZÓWKA, OB. BUDYNEK NADLEŚNICTWA SYCÓW	
72	Smardze	61	SZKOŁA, OB. DOM	
73	Teklin		DWÓR, OB. NIEUŻYTKOWANY	
74	Teklin		PARK	
75	Teklin	2	CZWORAK I, OB. DOM	
76	Trzcinica	Jana Pawła II	KOŚCIÓŁ PARAFIALNY PW. ŚW. STANISŁAWA BISKUPA	686/A 15.07.1969
77	Trzcinica	Jana Pawła II	OGRODZENIE KOŚCIOŁA	
78	Trzcinica	Jana Pawła II 3	SZKOŁA, OB. DOM	
79	Trzcinica	Jana Pawła II 3	BUDYNEK GOSPODARCZY	
80	Trzcinica	Jana Pawła II 12	DWÓR	
81	Trzcinica	Jana Pawła II 12	PARK DWORSKI	
82	Trzcinica	Jana Pawła II 14	PLEBANIA	
83	Trzcinica	Jana Pawła II 14	BUDYNEK GOSPODARCZY PRZY	

			PLEBANII	
84	Trzcinica	Jana Pawła II 15	DOM	
85	Trzcinica	Jana Pawła II 18	DOM	
86	Trzcinica	Jana Pawła II 23	DOM	
87	Trzcinica	Jana Pawła II 25	DOM	
88	Trzcinica	Jana Pawła II 43	DOM	
89	Trzcinica	Jana Pawła II 46	DOM	
90	Trzcinica	Jana Pawła II 74-76	DOM	
91	Trzcinica	Kluczborska 1	DOM	
92	Trzcinica	Kluczborska 4	DOM	
93	Trzcinica	ks. Białka 1	DOM	
94	Trzcinica	Lipowa 6	SZKOŁA, OB. DOM	
95	Trzcinica	Młyńska	MAGAZYN DWORSKI, OB. GARAŻ	
96	Trzcinica	Młyńska 1	SPICHLERZ, OB. DOM	
97	Trzcinica	Młyńska 2	MŁYN WODNY, OB.DOM	
98	Trzcinica	Młyńska 5	DWOJAK DWORSKI I BUDYNEK GOSPODARCZY, OB.DOM	
99	Trzcinica	Młyńska 7	CHLEWIA DWORSKA, OB. MAGAZYN, DOM	
100	Trzcinica	Młyńska 8	BUDYNEK ADMINISTRACJI DWORSKIEJ, OB. DOM	
101	Trzcinica	Młyńska 12	DWOJAK DWORSKI	
102	Wodziczna		KOŚCIÓŁ FILIALNY P.W. MATKI BOSKIEJ NIEUSTAJĄCEJ POMOCY	257/Wlkp/ A 09.11.2005
103	Wodziczna	53	DOM	
104	Wodziczna	55	SZKOŁA, OB. DOM	

105	Wodziczna	76	DOM	
106	Wodziczna	19	DOM	
107	Wodziczna	101	SZKOŁA, OB. DOM	
108	Wodziczna	101	BUDYNEK GOSPODARCZY PRZY SZKOLE, OB. GARAŻ	

Na terenie gminy Trzcínica – zwłaszcza w okolicach wsi Laski i Smardze – znajdują się również odkrycia o wartości archeologicznej, pochodzące z epoki brązu, okresu kultury łużyckiej, epoki żelaza, okresu kultury przeworskiej, z wczesnego i późnego średniowiecza oraz stanowiska nowożytnie. Jednym z najciekawszych odkryć archeologicznych jest największe w Wielkopolsce cmentarzysko ciałopalne ludów kultury łużyckiej, grupy górnośląsko-małopolskiej, z V okresu epoki brązu i początku epoki żelaza (VII w p.n.e). Znajduje się ono w okolicach Lasek i liczy 1.812 pochówków ciałopalnych oraz około 9 tys. zabytków archeologicznych. Umieszczono tam pamiątkowy głaz wraz z tablicą informacyjną. Ponadto na terenie Trzcínicy zlokalizowane jest, wpisane do rejestru zabytków, stanowisko z czasów nowożytnych. Jest nim tzw. kopiec św. Wawrzyńca.

2.5 Potencjał gospodarczy

Gmina Trzcínica jest gminą o charakterze typowo rolniczym. Podstawowym kierunkiem produkcji rolniczej jest tutaj uprawa zbóż oraz chów bydła i hodowla trzody chlewnej. W przypadku upraw zbożowych dominuje uprawa żyta, pszenżyta, owsa i pszenicy, w mniejszym stopniu jęczmienia. Natomiast wśród roślin przemysłowych zdecydowanie przeważa uprawa ziemniaków, rzadziej buraków cukrowych i rzepaku. Ponadto, na obszarze gminy prowadzona jest działalność z zakresu produkcji zwierzęcej, choć w ostatnich latach zauważa się zmniejszenie ilości pogłowia bydła .

Dominacja rolnictwa sprawia, że dochody z produkcji rolnej stanowią w wielu przypadkach podstawowe źródło utrzymania mieszkańców gminy. Następuje stopniowy i stały odpływ czynnych zawodowo mieszkańców do innych branż zwłaszcza związanych z przemysłem meblarskim. Część z nich dojeżdża do pracy do pobliskich miejscowości (Mroczeń, Baranów, Kępno), natomiast część znajduje zatrudnienie na miejscu. Z danych systemu REGON wynika, że w rozpatrywanym okresie liczba podmiotów gospodarczych w gminie systematycznie wzrastała. Dominującym sektorem własności, w którym działają podmioty w gminie Trzcínica jest sektor prywatny. W 2015 roku założono 30 nowych działalności gospodarczych, natomiast w 2019 roku było ich 45.

Główni pracodawcy

Wykaz większych przedsiębiorstw zawiera tabela

Większe przedsiębiorstwa na terenie gminy

L.P.	FIRMA	ADRES
1.	„MINI-MAL” – sklep spożywczo-przemysłowy Jolanta Fiołka	ul. Jana Pawła II 41, Trzcinica
2.	Aleksandra Stanisławek Gastronomia Mini-Bar	ul. Kępińska 6, Laski
3.	Andrzej Kołodziej PPHU „ANPOL”	ul. Mostowa 9, Laski
4.	Anna Wolna Apteka REMEDIUM	ul. Szkolna 4, Trzcinica
5.	Artur Chwołka Zakład Usług Elektrycznych	ul. Czereśniowa 22, Trzcinica
6.	Auto_Serwis Mateusz Adamek	ul. Jana Pawła II 22, Trzcinica
7.	Beata Okaj PPHU „PioHenBet”	Wodziczna 75
8.	Biuro rachunkowe „WADIUM” Teresa Gnacy	Smardze 75
9.	Centrum Handlowe Zimoch Aneta i Henryk Zimoch	Trzcinica, ul. Jana Pawła II 76A Laski, ul. Kępińska 20
10.	EW-POL – Piotr Sołtysiak	Borek 17
11.	Firma PHU „CENTRUM” Bogusława Dastych	ul. Jana Pawła II 45, Trzcinica
12.	Grzegorz Nowak ZPUH „ADMEL” EXPORT- IMPORT	Piotrówka 3
13.	Grzegorz Żurawa PPHU „FEMIX” export-import	Piotrówka 11
14.	Jerzy Grycman PPHU “GRYCMAN”	ul. Pocztowa 30, Trzcinica
15.	Krystyna Żłobińska Przedsiębiorstwo Handlowo Usługowe	ul. Główna 2, Laski
16.	Kwiaciarnia „Świat Kwiatów” Papiór Monika	ul. Główna 7, Laski
17.	Kwiaciarnia IZA – Izabela Krzyszałowicz	ul. Jana Pawła II 33, Trzcinica
18.	Leszek Lentas INFOMED, Zakład Leczniczy Laski	ul. Lipowa 39, Laski
19.	Mariusz Antoniuk PU Ślusarstwo-Kowalstwo METAL-MER	ul. Jana Pawła II 45, Trzcinica
20.	Meble Laski Kaczorowski Sp.k.	ul. Kępińska 21, Laski
21.	MG SERWIS Marcin Gatner	ul. Ks. Białka 4A, Trzcinica
22.	MGlogistic	ul. Jana Pawła II 4, Trzcinica
23.	Murarstwo-Tynkarstwo Mariusz Żłobiński	Smardze 60
24.	Myjnia Samochodowa	ul. Jana Pawła II, Trzcinica
25.	Niepubliczny zakład Podstawowej i Specjalistycznej Obsługi Zdrowotnej PRIMUS – Robert Raszewski	ul. Szkolna 4, Trzcinica
26.	Paweł Ceglarski PHU „CEGŁA”	ul. Spacerowa 6, Trzcinica
27.	Piotr Pieleś Mechanika i blacharstwo samochodowe	Kuźnica Trzcicka 42
28.	Pizzeria „SEBA” – Edyta Duś	ul. Lipowa 2 Trzcinica
29.	PPHU „JOKPOL”- Józef Kołodziej	ul. Czereśniowa 25, Laski
30.	Progroup Board sp. z o. o.	ul. Jana Pawła II , Trzcinica

31.	Przerób Drewna, Usługi i Handel DREWPOL Spółka Cywilna Parzonka Stanisław i Maria.	Laski, ul Graniczna 8
32.	PUH „ TRASMAR” – Marian Trzęsicki	Laski, ul. Lipowa 5
33.	Radosław Pruban- Gabinet Weterynaryjny „ZWIERZAK”	Granice 34
34.	Ryszard Lubojański Sklepy. Wielobranżowe	Piortówka 23a
35.	Sklep Wielobranżowy „ G&S”- Sławomir Grycman	Laski, ul. Główna
36.	Spółdzielczy Bank Ludowy w Kępnie Oddział Trzcinica	ul. Jana Pawła II 47 b, Trzcinica
37.	Stacja Paliw	ul. Boczna 6, Trzcinica
38.	Stacja Paliw Laski	ul. Kępińska 21, Laski
39.	Zajazd Restauracja Różna	Osiedla Nowe 1, Laski
40.	Zakład Cukierniczy „MAJA” Jaromir Talar	ul. Pocztowa 10, Trzcinica
41.	Zakład Ślusarski – Bogdan Jędryca	ul. Jana Pawła II 78, Trzcinica
42.	Zbigniew Grześniak „AUTOKOMPLEX”	ul. Boczna 1, Trzcinica
43.	ZPHU AB-ARCO Arkadiusz Bryja	ul. Młyńska 1, Trzcinica
44.	ZPUH „ATMA” Wiesława Polowa	ul. Szkolna 1, Trzcinica

2.6. Sfera społeczna

Według danych ewidencji gminy, liczba ludności w 2019 roku wyniosła 4912 osób, w tym 2486 kobiet i 2426 mężczyzn. W okresie 2015-2019 liczba ludności ulegała wahaniom, najniższy poziom osiągając w 2015 r.

Dokładne dane dotyczące struktury ludności Gminy przedstawia tabela:

Wyszczególnienie	2015	2016	2017	2018	2019
Mieszkańcy ogółem	4882	4884	4885	4909	4912
w tym					
kobiety	2440	2444	2451	2465	2486
mężczyźni	2442	2440	2434	2444	2426
Wiek przedprodukcyjny	1031	1035	1024	1026	1013
kobiety	505	508	500	500	500
mężczyźni	526	531	524	526	513
Wiek produkcyjny	3032	3036	3030	3033	3025
kobiety	1390	1397	1391	1394	1398
mężczyźni	1642	1639	1639	1639	1627
Wiek poprodukcyjny	819	813	831	850	874
kobiety	545	539	560	571	588
mężczyźni	274	274	271	279	286

Struktura aktywności ekonomicznej ludności jest stosunkowo korzystna – gmina charakteryzuje się dużą liczbą osób w wieku przedprodukcyjnym i produkcyjnym. Średnia

krajowa wieku przedprodukcyjnego to 18%, a gminy 20,06 %. Średnia krajowa wieku produkcyjnego 60,6%, a gminy 61,6%. Średnia krajowa wieku poprodukcyjnego 21,4%, a gminy 17,8%.

Dokonano analizy na przykładzie 2018r.

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Trzcinicy

Działalnością z zakresu pomocy społecznej w gminie Trzcinica zajmuje się Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej.

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Trzcinicy w obszarze pomocy społecznej realizuje zadania własne i zadania zlecone z zakresu administracji rządowej. Jest inicjatorem działań o charakterze pomocowym, aktywizującym oraz integrującym różnorodne środowiska na rzecz wsparcia grup i osób zagrożonych wykluczeniem społecznym. Pomoc społeczna w myśl ustawy o pomocy społecznej jest instytucją polityki społecznej państwa i włącza się, gdy osoba bądź rodzina nie jest w stanie własnymi siłami przezwyciężyć trudnej sytuacji życiowej.

Struktura organizacyjna GOPS:

Kierownik – 1

Księgowa – 1

Pracownicy socjalni – 3

Asystent rodziny – 1

Świadczenia rodzinne i Fundusz alimentacyjny -1

Świadczenia wychowawcze – 1

Opiekunki domowe – 11

Pomoc społeczna

Prawo do świadczeń z pomocy społecznej przysługuje osobom posiadającym obywatelstwo polskie oraz jednocześnie spełniającym warunek zamieszkiwania i pobytu na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej. Prawo takie przysługuje również cudzoziemcom, jednakże po spełnieniu odrębnych warunków wskazanych w ustawie.

Do zadań własnych gminy o charakterze obowiązkowym należy:

- opracowanie i realizacja gminnej strategii rozwiązywania problemów społecznych ze szczególnym uwzględnieniem programów pomocy społecznej, profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych i innych, których celem jest integracja osób i rodzin z grup szczególnego ryzyka,
- sporządzanie oceny zasobów w zakresie pomocy społecznej,
- udzielanie schronienia, zapewnienie posiłku oraz niezbędnego ubrania osobom tego pozbawionym,
- przyznawanie i wypłacanie zasiłków okresowych,
- przyznawanie i wypłacanie zasiłków celowych,
- przyznawanie i wypłacanie zasiłków celowych na pokrycie wydatków powstałych w wyniku zdarzenia losowego,
- przyznawanie i wypłacanie zasiłków celowych na pokrycie wydatków na świadczenia zdrowotne osobom bezdomnym oraz innym osobom niemającym dochodu i możliwości

- uzyskania świadczeń na podstawie przepisów o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych,
- przyznawanie zasiłków celowych w formie biletu kredytowanego,
 - opłacanie składek na ubezpieczenia emerytalne i rentowe za osobę, która zrezygnuje z zatrudnienia w związku z koniecznością sprawowania bezpośredniej, osobistej opieki nad długotrwale lub ciężko chorym członkiem rodziny oraz wspólnie niezamieszkującymi matką, ojcem lub rodzeństwem,
 - praca socjalna,
 - organizowanie i świadczenie usług opiekuńczych, w tym specjalistycznych, w miejscu zamieszkania, z wyłączeniem specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi,
 - prowadzenie i zapewnienie miejsc w mieszkaniach chronionych,
 - dożywianie dzieci,
 - sprawienie pogrzebu, w tym osobom bezdomnym,
 - kierowanie do domu pomocy społecznej i ponoszenie odpłatności za pobyt mieszkańca gminy w tym domu,
 - pomoc osobom mającym trudności w przystosowaniu się do życia po zwolnieniu z zakładu karnego,
 - sporządzanie sprawozdawczości oraz przekazywanie jej właściwemu wojewodzie, w formie dokumentu elektronicznego, z zastosowaniem systemu teleinformatycznego,
 - utworzenie i utrzymywanie ośrodka pomocy społecznej, w tym zapewnienie środków na wynagrodzenia pracowników,
 - przyznawanie i wypłacanie zasiłków stałych,
 - opłacanie składek na ubezpieczenie zdrowotne określonych w przepisach o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych.

W przypadku przekształcenia ośrodka pomocy społecznej w centrum usług społecznych na podstawie przepisów ustawy z dnia 19 lipca 2019 r. o realizowaniu usług społecznych przez centrum usług społecznych, do zadań własnych gminy o charakterze obowiązkowym należy utrzymywanie i zapewnienie środków na wynagrodzenia pracowników zespołu do spraw realizacji zadań z zakresu pomocy społecznej w centrum usług społecznych.

Do zadań własnych gminy należy:

- przyznawanie i wypłacanie zasiłków specjalnych celowych,
- przyznawanie i wypłacanie pomocy na ekonomiczne usamodzielnienie w formie zasiłków, pożyczek oraz pomocy w naturze,
- prowadzenie i zapewnienie miejsc w domach pomocy społecznej i ośrodkach wsparcia o zasięgu gminnym oraz kierowanie do nich osób wymagających opieki,
- opracowanie i realizacja projektów socjalnych,
- podejmowanie innych zadań z zakresu pomocy społecznej wynikających z rozeznaczonych potrzeb gminy, w tym tworzenie i realizacja programów osłonowych,
- współpraca z powiatowym urzędem pracy w zakresie upowszechniania ofert pracy oraz informacji o wolnych miejscach pracy, upowszechniania informacji o usługach poradnictwa zawodowego i o szkoleniach oraz realizacji Programu Aktywizacja i Integracja, o którym mowa w przepisach o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy.

Do zadań zleconych z zakresu administracji rządowej realizowanych przez gminę należy: 31

- organizowanie i świadczenie specjalistycznych usług opiekuńczych w miejscu zamieszkania dla osób z zaburzeniami psychicznymi,
- przyznawanie i wypłacanie zasiłków celowych na pokrycie wydatków związanych z kłębą żywiółwą lub ekologiczną,
- prowadzenie i rozwój infrastruktury oórodków wsparcia dla osób z zaburzeniami psychicznymi,
- realizacja zadań wynikających z rządowych programów pomocy społecznej, mających na celu ochronę poziomu życia osób, rodzin i grup społecznych oraz rozwój specjalistycznego wsparcia,
- przyznawanie i wypłacanie zasiłków celowych, a także udzielanie schronienia, posiłku oraz niezbędnego ubrania cudzoziemcom,
- przyznawanie i wypłacanie zasiłków celowych, a także udzielanie schronienia oraz zapewnianie posiłku i niezbędnego ubrania cudzoziemcom, którym udzielono zgody na pobyt ze względów humanitarnych lub zgody na pobyt tolerowany na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej,
- wypłacanie wynagrodzenia za sprawowanie opieki.

Świadczeniami z pomocy społecznej są:

Świadczenia pieniężne:

- zasiłek stały,
- zasiłek okresowy,
- zasiłek celowy i specjalny zasiłek celowy,
- zasiłek i pożyczka na ekonomiczne usamodzielnienie,
- pomoc na usamodzielnienie oraz na kontynuowanie nauki,
- świadczenie pieniężne na utrzymanie i pokrycie wydatków związanych z nauką języka polskiego dla cudzoziemców, którzy uzyskali w Rzeczypospolitej Polskiej status uchodźcy, ochronę uzupełniającą lub zezwolenie na pobyt czasowy udzielone w zgodzie z ustawą o cudzoziemcach,
- wynagrodzenie należne opiekunowi z tytułu sprawowania opieki przyznane przez sąd;

Świadczenia niepieniężne:

- praca socjalna,
- bilet kredytowany,
- składki na ubezpieczenie zdrowotne,
- składki na ubezpieczenia społeczne,
- pomoc rzeczowa, w tym na ekonomiczne usamodzielnienie,
- sprawienie pogrzebu,
- poradnictwo specjalistyczne,
- interwencja kryzysowa,
- schronienie,
- posiłek,
- niezbędne ubranie,
- usługi opiekuńcze w miejscu zamieszkania, w oórodkach wsparcia oraz w rodzinnych domach pomocy,
- specjalistyczne usługi opiekuńcze w miejscu zamieszkania oraz w oórodkach wsparcia,
- mieszkanie chronione,

- pobyt i usługi w domu pomocy społecznej,
- pomoc w uzyskaniu odpowiednich warunków mieszkaniowych, w tym w mieszkaniu chronionym, pomoc w uzyskaniu zatrudnienia, pomoc na zagospodarowanie - w formie rzeczowej dla osób usamodzielnianych,

Udzielone świadczenia – zadania własne gmin

L.p.	Forma pomocy	Liczba osób, którym przyznano decyzja świadczenie	
		2018 r.	2019 r.
1.	Zasiłki stałe	10	11
2.	Zasiłki okresowe	11	16
3.	Posiłek w szkole	149	124
4.	Usługi opiekuńcze	19	17
5.	Zasiłki celowe w wyniku zdarzenia losowego	-	2
6.	Sprawienie pogrzebu	-	1
7.	Zasiłki celowe i w naturze, w tym celowe specjalne	115	87
8.	Odpłatność gminy za pobyt w domu pomocy społecznej	6	6

Rzeczywista liczba rodzin objętych pomocą społeczną

Wyszczególnienie	Liczba rodzin	
	2018 r.	2019 r.
Świadczenia przyznane w ramach zadań zleconych i zadań własnych ogółem (bez względu na ich rodzaj, formę, liczbę oraz źródło finansowania)	192	160
w tym:		
świadczenie pieniężne	118	98
świadczenia niepieniężne	100	83
Świadczenia przyznane w ramach zadań zleconych bez względu na ich rodzaj, formę i liczbę	0	0
Świadczenia przyznane w ramach zadań własnych bez względu na ich rodzaj, formę i liczbę	192	160

Pomoc udzielana w postaci pracy socjalnej	110	93
--	-----	----

Powody przyznania pomocy

Powód trudnej sytuacji życiowej	Liczba rodzin	
	2018 r.	2019 r.
Ubóstwo	73	58
Bezdomność	4	2
Potrzeba ochrony macierzyństwa	53	46
w tym:		
wielodzietność	32	25
Bezrobocie	17	10
Niepełnosprawność	46	49
Długotrwała lub ciężka choroba	115	89
Bezradność w sprawach opiek.- wychowawczych i prowadzenia gosp. Domowego – ogółem:	37	32
w tym:		
rodziny niepełne	16	17
rodziny wieloletnie	3	2
Przemoc w rodzinie	2	1
Alkoholizm	15	9
Trudności w przystosowaniu do życia po zwolnieniu z zakładu karnego	0	5
Zdarzenie losowe	0	2

Dodatki mieszkaniowe i energetyczne

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Trzciniicy nalicza i wypłaca dodatki mieszkaniowe, które są zadaniem własnym gminy. W 2018 r. z dodatków mieszkaniowych skorzystały 24 rodziny, wypłacono łącznie 255 świadczeń. W 2019 r. dodatki mieszkaniowe przyznano 21 rodzinom i wypłacono łącznie 200 świadczeń. Ponadto od 2015 r. GOPS przyznaje **dodatki energetyczne** dla odbiorców wrażliwych energii elektrycznej otrzymujących dodatek mieszkaniowy. Dodatki energetyczne są w całości dotowane z budżetu państwa. W 2018 r. z dodatków energetycznych skorzystało 11 rodzin a w 2019 r. 7 rodzin.

Wieloletni rządowy program „Posiłek w szkole i w domu” na lata 2019-2023.

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Trzciniicy realizuje wieloletni rządowy program „Posiłek w szkole i w domu” na lata 2019-2023. Program "Posiłek w szkole i w domu" skierowany jest zarówno do dzieci, uczniów, jak i osób starszych. Program przewiduje wsparcie finansowe gmin w udzieleniu pomocy w formie posiłku, świadczenia pieniężnego w postaci zasiłku celowego na zakup posiłku lub żywności oraz świadczenia rzeczowego w postaci produktów żywnościowych. Pomoc taka trafi do dzieci i młodzieży oraz osób dorosłych – spełniających warunki otrzymania pomocy wskazane w ustawie o pomocy społecznej oraz kryterium dochodowe, tj. 150 proc. kryterium dochodowego uprawniającego do świadczeń z pomocy społecznej.

Pomoc udzielana w ramach programu „Posiłek w szkole i w domu”

Wyszczególnienie	Liczba rodzin	
	2018 r.	2019 r.
Posiłek w szkole	83 w tym: 149 dzieci	66 w tym: 124 dzieci
Posiłek na wniosek Dyrektora	16 dzieci	19 dzieci
Zasiłek celowy na żywność	28 rodzin	19 rodzin

W Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Trzciniicy realizowane są zadania zlecone z budżetu państwa:

Program „Rodzina 500+”

Program „Rodzina 500+” to nieopodatkowane 500 zł miesięcznie na każde dziecko, bez dodatkowych warunków. Program Rodzina 500+ to wsparcie dla polskich rodzin w częściowym pokryciu wydatków związanych z wychowaniem dziecka, w tym z opieką nad nim i zaspokojeniem jego potrzeb życiowych.

Od 1 lipca 2019 roku przestało obowiązywać kryterium dochodowe i ze świadczenia skorzystać mogą wszyscy rodzice.

W 2018r. ze świadczenia 500+ skorzystały **434 rodziny**, a w 2019 r. pomocy w formie świadczenia 500+ udzielono **569 rodzinom**.

Dobry start 300+

Kwota świadczenia wynosi 300 zł.

Świadczenie „dobry start” przysługuje bez względu na dochód rodziny

Świadczenie dobry start przysługuje raz w roku na dziecko uczące się w szkole, aż do ukończenia przez nie 20 roku życia, dziecko niepełnosprawne do ukończenia 24 roku życia.

W roku 2018 świadczenie „dobry start” otrzymało **648 dzieci z 443 rodzin**. W 2019 r. świadczenie „dobry start” przyznano **651 dzieciom z 441 rodzin**.

Świadczenia rodzinne:

1. Świadczenia rodzinne, zasiłek rodzinny oraz dodatki do zasiłku rodzinnego:

- urodzenia dziecka,
- opieki nad dzieckiem w okresie korzystania z urlopu wychowawczego,
- samotnego wychowywania dziecka,
- wychowywania dziecka w rodzinie wielodzietnej,
- kształcenia i rehabilitacji dziecka niepełnosprawnego,
- rozpoczęcia roku szkolnego,
- podjęcia przez dziecko nauki w szkole poza miejscem zamieszkania.

2. Świadczenia opiekuńcze:

- zasiłek pielęgnacyjny,
- specjalny zasiłek opiekuńczy,
- świadczenie pielęgnacyjne.

3. Jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia się dziecka „Becikowe”

4. Świadczenie rodzicielskie

Kryterium dochodowe wynosi:

- **674 zł.** na osobę w rodzinie
- **764 zł.** w przypadku gdy członkiem rodziny jest dziecko legitymujące się orzeczeniem o niepełnosprawności
- **1 922 zł.** przy jednorazowej zapomodze z tyt. urodzenia dziecka
- **764 zł.** przy specjalnym zasiłku opiekuńczym

Udzielone świadczenia – zadania zlecone gmin

Rodzaj zasiłku	Ilość rodzin	
	2018 r.	2019 r.
zasiłki rodzinne oraz dodatki do zasiłku rodzinnego	312	264
jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia dziecka	55	30
zasiłki pielęgnacyjne	115	120
specjalny zasiłek opiekuńczy	6	7
świadczenie pielęgnacyjne	17	17
świadczenie rodzicielskie	18	20
świadczenia z funduszu alimentacyjnego	13	12
zasiłek dla opiekuna	1	1

Zespół Interdyscyplinarny ds. przeciwdziałania przemocy w rodzinie w Gminie Trzcinica.

W celu realizacji zadań wynikających z ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie na terenie gminy Trzcinica działa Zespół Interdyscyplinarny ds. przeciwdziałania przemocy w rodzinie. Zespół został powołany przez Wójta Gminy Trzcinica w marcu 2011 r. Obsługę organizacyjno – techniczną Zespołu zapewnia Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Trzcinicy.

Zespół Interdyscyplinarny to grupa specjalistów z różnych instytucji, łącząca swoją wiedzę, umiejętności oraz możliwości wynikające z instytucji, którą reprezentują. Współpraca i skoordynowane działania mają na celu niesienie pomocy osobom krzywdzonym oraz przeciwdziałania zjawisku przemocy na terenie gminy Trzcinica.

Dane dotyczące wszczęcia procedury „Niebieskiej Karty” za 2018 r.

W 2018 r. do Przewodniczącego Zespołu Interdyscyplinarnego ds. przeciwdziałania przemocy w rodzinie w Gminie Trzcinica wpłynęło **13** Niebieskich Kart z czego:

- **2** Niebieska Karta założona przez Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Trzcinicy
- **11** Niebieskich Kart założonych przez policję

W 2018 r. prowadzono procedury „Niebieska Karta” w **13** rodzinach z czego:

- w **6** rodzinach kontynuowano procedury Niebieskiej Karty rozpoczęte w 2016 r. i 2017 r.
- w **7** rodzinach Niebieskie Karty założono w 2018 r.

W 2018 r. zakończono **5** Niebieskich Kart z czego:

- **2** Niebieskich Kart z powodu ustania przemocy w rodzinie i uzasadnionego przypuszczenia o zaprzestaniu dalszego stosowania przemocy oraz po zrealizowaniu indywidualnego planu pomocy
- **3** Niebieskiej karty z powodu rozstrzygnięcia o braku zasadności podejmowania działań

Dane dotyczące wszczęcia procedury „Niebieskiej Karty” za 2019 r.

W 2019 r. do Przewodniczącego Zespołu Interdyscyplinarnego ds. przeciwdziałania przemocy w rodzinie w Gminie Trzcinica wpłynęło **9** Niebieskich Kart z czego:

- **1** Niebieska Karta założona przez Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Trzcinicy
- **7** Niebieskich Kart założonych przez policję
- **1** Niebieska Karta założona przez Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Kępnie

W 2019 r. prowadzono procedury „Niebieska Karta” w **17** rodzinach z czego:

- w **3** rodzinach kontynuowano procedury Niebieskiej Karty rozpoczęte w 2016 r. i 2017 r.
- w **6** rodzinach Niebieskie Karty założono w 2018 r.
- w **8** rodzinach Niebieskie Karty założono po raz pierwszy w 2019 r.

W 2019 r. zakończono **15** Niebieskich Kart z czego:

- **9** Niebieskich Kart z powodu ustania przemocy w rodzinie i uzasadnionego przypuszczenia o zaprzestaniu dalszego stosowania przemocy oraz po zrealizowaniu indywidualnego planu pomocy
- **6** Niebieskiej karty z powodu rozstrzygnięcia o braku zasadności podejmowania działań

Karta Dużej Rodziny

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Trzcinicy zgodnie z ustawą z dnia 5 grudnia 2014 r. o Karcie Dużej Rodziny prowadzi działania na rzecz umożliwienia rodzinom wielodzietnym z terenu gminy Trzcinica otrzymania Karty Dużej Rodziny od 2014 r.

Karta Dużej Rodziny to system zniżek i dodatkowych uprawnień dla rodzin 3+ zarówno w instytucjach publicznych, jak i w firmach prywatnych. Jej posiadacze mają możliwość tańszego korzystania z oferty instytucji kultury, ośrodków rekreacyjnych czy księgarni na terenie całego kraju. Posiadanie Karty ułatwia więc dużym rodzinom dostęp do rekreacji oraz obniża koszty codziennego życia.

W praktyce Karta Dużej Rodziny zapewnia zniżki przy zakupie jedzenia i kosmetyków, odzieży i obuwia, książek, zabawek oraz paliwa. Obniża także koszty rachunków za usługi telekomunikacyjne czy bankowe. Pozwala na tańsze przejazdy pociągami i komunikacją publiczną w wybranych miejscowościach.

Karta przysługuje niezależnie od uzyskanych dochodów rodzinom z co najmniej trójką dzieci:

- w wieku do ukończenia 18 roku życia,
- w wieku do ukończenia 25 roku życia, w przypadku gdy dziecko uczy się w szkole lub w szkole wyższej,
- bez ograniczeń wiekowych, w przypadku dzieci legitymujących się

Od stycznia 2019 r. został rozszerzony krąg osób, które mogą skorzystać z Karty Dużej Rodziny. Wszyscy rodzice, którzy kiedykolwiek wychowywali 3 lub więcej dzieci mogą również korzystać ze zniżek przysługujących dzięki ogólnopolskiej Karcie Dużej Rodziny.

W 2018 r. Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Trzcinicy wydał 60 Kart Dużej Rodziny. W tym 20 kart dla rodziców i małżonków i 40 kart dla dzieci.

W 2019 r. Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Trzcinicy wydał 258 Kart Dużej Rodziny. W tym 219 kart dla rodziców i małżonków i 39 kart dla dzieci.

Dodatkowo po nowelizacji ustawy o karcie dużej rodziny, która dała uprawnienia do posiadania karty dużej rodziny rodzicom, którzy kiedykolwiek wychowywali 3 lub więcej dzieci wnioski w 2019 r złożyło 114 rodzin.

Program Operacyjny Pomoc Żywnościowa 2014-2020

Program Operacyjny Pomoc Żywnościowa 2014-2020 jest krajowym programem operacyjnym współfinansowanym ze środków Europejskiego Funduszu Najbardziej Potrzebującym.

Program Operacyjny Pomoc Żywnościowa 2014-2020 finansowany jest ze środków Unii Europejskiej (FEAD) i ze środków krajowych (budżet państwa)

Pomocą żywnościową w ramach PO PŻ mogą być objęte **osoby i rodziny znajdujące się w trudnej sytuacji życiowej**, spełniające kryteria określone w art. 7 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej, i których dochód nie przekracza 200% kryterium dochodowego uprawniającego do skorzystania z pomocy – **od 1 października 2018 r. te kwoty wynoszą:**

- **1 402,00 zł dla osoby samotnie gospodarującej**
- **1 056,00 zł dla osoby w rodzinie**

W 2018 r. pomocą żywnościową w ramach PO PŻ zostało objętych 558 osób, a w roku 2019 r. z w/w pomocy skorzystały 443 rodziny.

Pomoc psychologiczna

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Trzcinicy udziela mieszkańcom gminy Trzcinica wsparcia w postaci spotkań z psychologiem. Spotkania odbywają się dwa razy w miesiącu. Praca Psychologa w Ośrodku Pomocy Społecznej polega na:

- udzielaniu pomocy psychologicznej,
- prowadzeniu konsultacji dla rodzin,
- prowadzeniu indywidualnych konsultacji psychologicznych, pedagogicznych, diagnostycznych i terapeutycznych dla:
 - osób uzależnionych i współuzależnionych,
 - ofiar przemocy;
 - rodzin wieloproblemowych,
 - rodzin z trudnościami opiekuńczo - wychowawczymi;

Projekt „W rodzinie siła”

W okresie od 1 stycznia 2017r. do 31 grudnia 2018r. Ośrodek Pomocy Społecznej w Trzcinicy realizował projekt „W rodzinie siła”

„W rodzinie siła” to projekt, który był realizowany przez Gminę Trzcinica/ Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Trzcinicy w partnerstwie z Powiatem Kępińskim/ Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Kępnie, Gminą Kępno/ Miejsko – Gminnym Ośrodkiem Pomocy w Kępnie oraz organizacją pozarządową Fundacją AKME w okresie od 01.01.2017r. do 31.12.2018r.

Gmina Trzcinica/ Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Trzcinicy objął wsparciem 5 rodzin dysfunkcyjnych, w których skład wchodziły 23 osoby. Wsparcie było kierowane do 15 dzieci (8-16 lat) i 8 rodziców.

W ramach projektu zrealizowane zostały następujące działania :

- zatrudniono asystenta rodziny na umowę o pracę na ½ etatu, który współpracował z 5 rodzinami – uczestnikami projektu,
- w dniach od 15 do 24 sierpnia 2017r. odbył się 10-dniowy wyjazdowy warsztat umiejętności wychowawczych dla rodziców biologicznych wraz z dziećmi do miejscowości Przybrodzin, który odbywał się w Ośrodku szkoleniowo-wypoczynkowym „Bogdanka”. Podczas wyjazdu rodzice wzięli udział w 48 godzinach dydaktycznych warsztatów „ szkoła dla rodziców” prowadzonych przez specjalistę , a dzieci uczestniczyły w warsztatach z rozwoju osobistego i arteterapii,
- uczestnicy projektu wzięli udział w kursie pierwszej pomocy przedmedycznej,

- rodzice biologiczni brali udział w cotygodniowych spotkaniach grup wsparcia prowadzonych przez psychologa i pedagoga, dzieci w tym czasie miały zapewnioną opiekę,
- zrealizowano zajęcia dla dzieci w zakresie kompetencji kluczowych a mianowicie korepetycje z języka angielskiego i matematyki u uczestników w domu,
- przeprowadzono warsztaty pedagogiczno-psychologiczne oraz zajęcia logopedyczne dla dzieci i młodzieży,
- zorganizowano 3 wyjazdy integracyjne dla dzieci i rodziców (Górecznik – kino Ostrów Wlkp.), (ZOO Wrocław – kino), (Manufaktura Łódź)
- zorganizowano 3-dniowy wyjazdowy warsztat rozwijający umiejętności interpersonalne w dniach 22- 24 sierpnia 2018r.
- zatrudniono 12 osób (specjalistów) do realizacji projektu na umowy zlecenie.

Porządek publiczny i bezpieczeństwo obywateli.

Porządek publiczny i bezpieczeństwo obywateli ma ogromne znaczenie. Jest ważnym czynnikiem wpływającym na jakość życia mieszkańców. Nad bezpieczeństwem obywateli czuwają funkcjonariusze policji z Posterunku Policji w Trzcinicy z/s w Laskach. Przestępczość w kategoriach prawnych jak i w socjologicznych jest bardzo negatywnym zjawiskiem społecznym, dlatego jej przeciwdziałanie jest niezmiernie ważne, aby każdy mieszkaniec czuł się bezpieczny w miejscu zamieszkania, w miejscu publicznym i aby był przekonany, że jego dobra osobiste i majątkowe są skutecznie chronione, a przestępca musi mieć świadomość nieuchronnej kary i dezaprobaty społecznej swojego działania. W 2019 r. rozpoczęła się budowa nowej siedziby Posterunku Policji w Trzcinicy z/s w Laskach.

Oświata

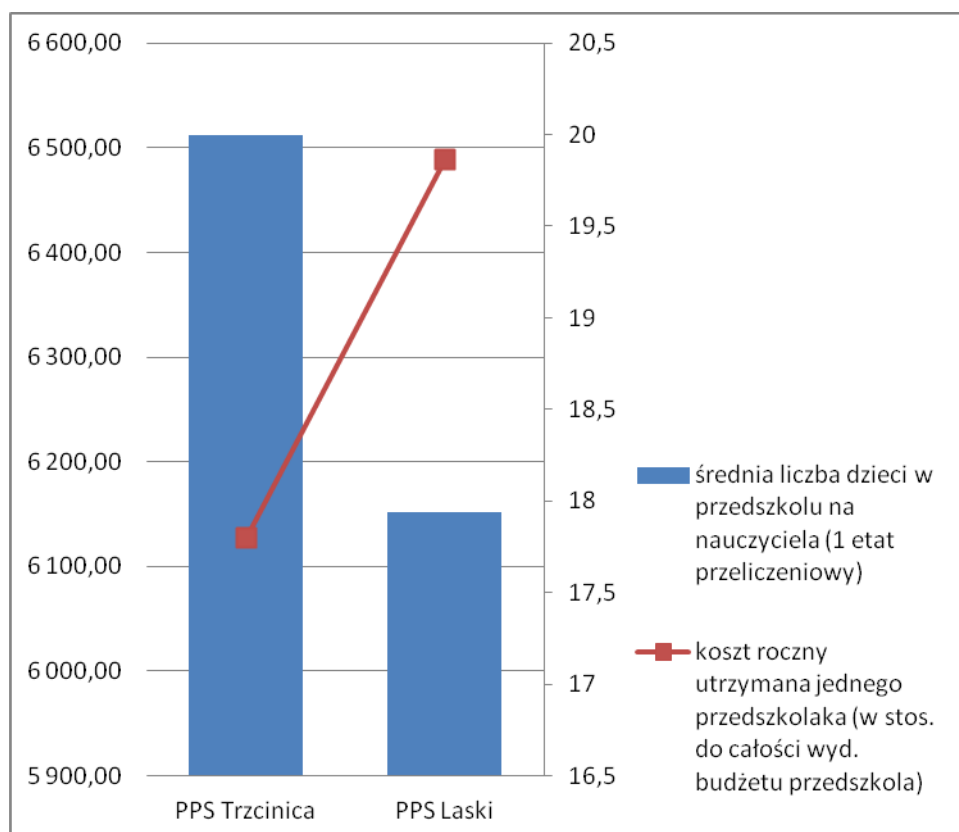
O jakości życia mieszkańców gminy w znacznym stopniu decyduje dostępność do różnego rodzaju usług społecznych, m.in. z zakresu: oświaty, kultury, ochrony zdrowia. Placówki oświaty, działające na terenie Gminy Trzcinica, funkcjonują w formie zespołów szkół. Należą do nich: Zespół Szkół im. Jana Pawła II w Laskach (przedszkole, szkoła podstawowa), Zespół Szkół w Trzcinicy (przedszkole, szkoła podstawowa).

Od 01.09.2017r. obowiązuje nowa struktura organizacyjna dla obu zespołów, każdy z nich obejmował przedszkole, szkołę podstawową i oddziały gimnazjalne a od 01.09.2019 r. przedszkole oraz szkołę podstawową. Organem prowadzącym szkoły jest Gmina Trzcinica, a organem sprawującym nadzór pedagogiczny – Wielkopolski Kurator Oświaty w Poznaniu.

Podstawowe informacje o przedszkolach według stanu na 31 grudnia 2019 roku:

Wyszczególnienie	Trzcinica	Laski
Liczba miejsc:	100	75
Liczba uczęszczających dzieci:	100	66
Liczba oddziałów	4	3
Średnia liczba dzieci na 1 oddział	25	22
Liczba etatów przeliczeniowych dydaktycznych	5	3,68
Średnia liczba dzieci na nauczyciela (1 etat przeliczeniowy)	20	17,94
Wydatki bieżące z budżetu przedszkola ogółem w zł wg stanu na 31.12.2019r.	612 787,55	428 224,52
Koszt rocznego utrzymania jednego dziecka stan na 31.12.2019r.	6 127,88	6 488,25

Liczba dzieci w przedszkolu na jednego nauczyciela, a koszt utrzymania jednego przedszkolaka.

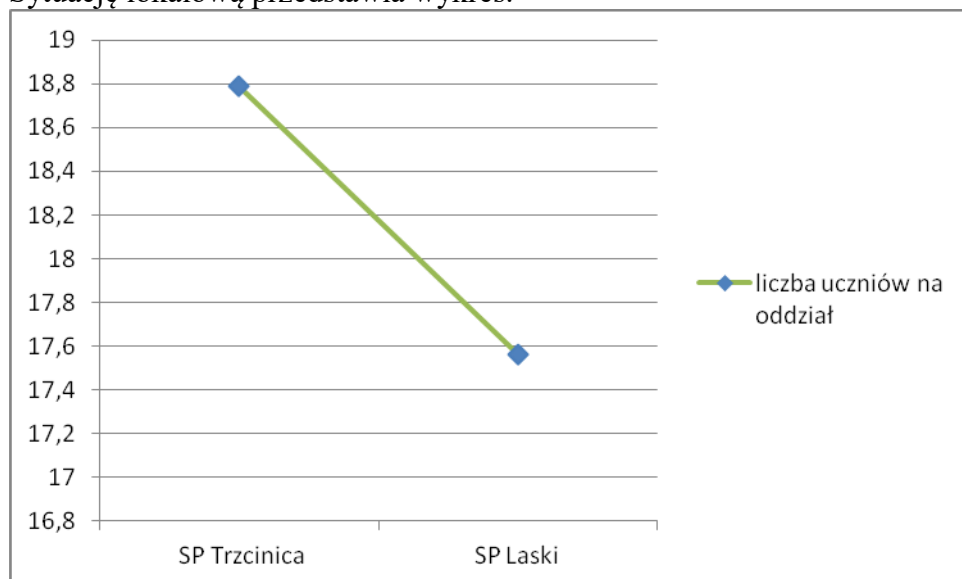


Liczba uczniów szkół podstawowych w dniu rozpoczęcia roku szkolnego 2019/2020 wyniosła 423. Szkoły podstawowe posiadają łącznie 22 oddziały i 28 pomieszczeń do nauczania w tym 4 pracownie przedmiotowe.

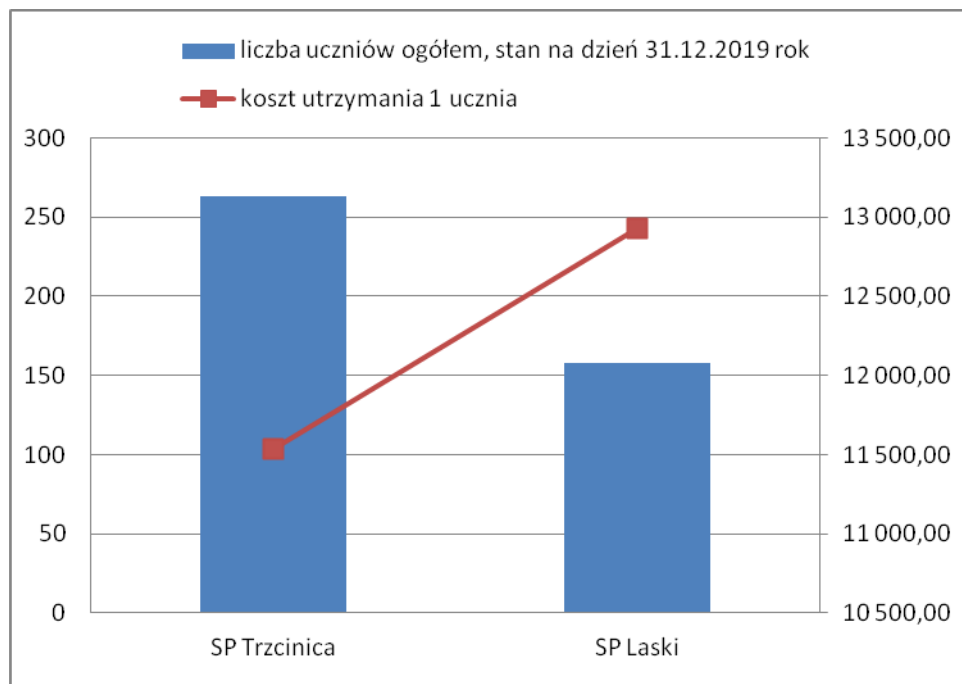
Podstawowe dane, dotyczące bazy szkolnictwa podstawowego na 31 grudnia 2019 r.:

Wyszczególnienie	SP Trzcinica	SP Laski
Liczba uczniów ogółem,	263	158
Liczba nauczycieli w etatach przeliczeniowych	27,83	17,03
Liczba oddziałów	13	9
Liczba pomieszczeń do nauczania	18	10
W tym: pracownie przedmiotowe	2	2
Wydatki bieżące z budżetu szkoły ogółem w zł wg stanu na 31.12.2019r.	3 138 894,79	2 249 871,73
Liczba uczniów na 1 etat przeliczeniowy	9,45	9,28
Liczba uczniów na oddział	18,79	17,56
Koszt roczny utrzymania 1 ucznia stan na 31.12.2019r.	11 540,05	12 930,30

Sytuację lokalową przedstawia wykres:



Koszt utrzymania 1 ucznia w gminnych szkołach przedstawia wykres:



Na dzień 1 września 2020 r. Zespół Szkół w Laskach liczy 12 oddziałów (3 przedszkola, 9 szkoły podstawowej) z łączną liczbą 230 dzieci i uczniów. Średnia liczebność w oddziałach przedszkolnych 25 a szkoły podstawowej 17,44.

Zespół Szkół w Trzcinicy liczy 17 oddziałów (4 przedszkola, 13 szkoły podstawowej) z łączną liczbą 363 dzieci i uczniów. Średnia liczebność w oddziałach przedszkolnych 25, a szkoły podstawowej 20,23.

Placówki opieki nad dziećmi do lat 3

1 grudnia 2019 roku rozpoczął funkcjonowanie Gminny Żłobek w Trzcinicy.

Gmina Trzcinica otrzymała dofinansowanie w ramach zadania realizowanego z resortowego programu rozwoju instytucji opieki nad dziećmi do lat 3 „MALUCH +” 2019. Przekazana została promest na dofinansowanie w kwocie 602 000 złotych na „Rozbudowę przedszkola w Trzcinicy o oddział żłobkowy”. Zawarta została również umowa z Zarządem Województwa Wielkopolskiego na dofinansowanie projektu „Wsparcie aktywności zawodowej rodziców w Gminie Trzcinica – utworzenie pierwszego żłobka” w ramach Wielkopolskiego Regionalnego Programu Operacyjnego na lata 2014-2020. W ten sposób łączne dofinansowanie zewnętrzne na budowę, wyposażenie oraz funkcjonowanie w okresie dwóch lat żłobka w Gminie Trzcinica wynosi 1 416 033 złotych, a środki Gminy Trzcinica to około 570 000 złotych. Na powierzchni 220,9 m² wydzielona została sala zabaw, sala do wypoczynku oraz pomieszczenie higieniczno-sanitarne. Placówka zapewnia miejsca opieki dla 20 dzieci.

Infrastruktura służby zdrowia:

Na terenie gminy funkcjonują:

- Niepubliczny Zakład Podstawowej i Specjalistycznej Obsługi Zdrowotnej PRIMUS w Trzcinicy
- INFOMED Zakład Lecznicy Laski - w Laskach
- Pielęgniarska Indywidualna Praktyka Środowiskowo-Rodzinna – w Trzcinicy

Ochotnicze Straże Pożarne:

Na terenie Gminy Trzcinica funkcjonuje 8 jednostek Ochotniczej Straży Pożarnej, w tym 4 typu „M” i 4 typu „S”. Jednostki OSP w Trzcinicy i w Laskach znajdują się w Krajowym Systemie Ratownictwa.

OSP Trzcinica posiada 2 samochody ratowniczo gaśnicze (1 średni i 1 ciężki) oraz jeden pojazd marki Citroen. W 2015 roku zakupiony został wóz bojowy marki Scania dla OSP Trzcinica. Ponadto trwają prace związane z modernizacją i powiększeniem strażnicy oraz remont garażu.

W 2014 roku pozyskano także samochód lekki dla OSP Piotrówka marki Ford, a w 2017 lekki pojazd marki Ford dla OSP Aniołka Pierwsza.

Zarówno OSP Laski jak i OSP Trzcinica posiadają zestawy do ratownictwa drogowego, motopompy, piły do cięcia metalu i betonu, aparaty tlenowe, agregat prądotwórczy, a dodatkowo OSP Trzcinica motopompę przeciwszlamową.

Strażacy regularnie uczestniczą w szkoleniach. W każdej jednostce są druhowie przeszkoleni z zakresu kwalifikowanej pierwszej pomocy przedmedycznej.

Pozyskano środki na nowy średni samochód ratowniczo- gaśniczy dla OSP Laski marki Volvo, który trafił do jednostki w listopadzie 2020 roku. Także w listopadzie 2020 roku do OSP Wodziczna trafił lekki samochód ratownictwa technicznego z funkcją gaśniczą IVECO Daily.

Kultura:

Gmina Trzcinica realizuje kalendarz imprez o charakterze kulturalnym. Od kilku lat jest on corocznie ustalany podczas noworocznego spotkania z przedstawicielami poszczególnych sołectw, instytucji i organizacji działających na terenie gminy Trzcinica. Inicjatorami wydarzeń kulturalnych są placówki oświatowe (Zespół Szkół w Trzcinicy i Zespół Szkół w Laskach), Gminna Biblioteka Publiczna w Trzcinicy, Urząd Gminy Trzcinica, stowarzyszenia, organizacje, sołectwa a także mieszkańcy.

Do największych i najpopularniejszych imprez kulturalnych i plenerowych zaliczają się Dni Gminy Trzcinica organizowane w okresie letnim już od 2009 roku na terenie stadionu sportowego w Trzcinicy. Stałymi imprezami kulturalnymi są także Gminne Dożynki organizowane również corocznie przez inne sołectwo. W ostatnim czasie popularne stały się lokalne i sołeckie festyny rodzinno -rekreacyjne (największe z nich odbywające się cyklicznie to Biesiada Trzcinicka, Dzień Dziecka w Laskach oraz festyn rodzinny w Pomianach, Wodzicznej, Piotrówce, Smardzach, Aniołce Pierwszej i w Kuźnicy Trzcinińskiej połączone z turniejem siatkówki). Wydarzenia

kulturalne dla lokalnej społeczności odbywają się także z wykorzystaniem Domów Ludowych, które na bieżąco są modernizowane i remontowane. Są to okolicznościowe spotkania opłatkowe, śniadania wielkanocne, spotkania dla seniorów oraz wydarzenia i święta takie jak Dzień Kobiet, Dzień Matki, Dzień Babci i Dziadka i inne. Gmina Trzcinica na tego typu wydarzenia stara się pozyskiwać zewnętrzne środki. W 2014 roku Dni Gminy Trzcinica zostały dofinansowane w ramach Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich. Dwukrotnie z tego samego programu pozyskano środki na imprezę muzyczną pn. „Wieczór integracyjny przy muzyce i śpiewie”.

Na terenie gminy Trzcinica bardzo prężnie działają chóry. Jednym z nich jest chór „Laskowianie”, który prowadzi swoją działalność od 1996 roku. Prezentuje w dwugłosie piosenki i przyśpiewki ludowe, piosenki biesiadne oraz utwory z repertuaru polskiej muzyki rozrywkowej. Od 2006 roku działa chór Zespołu Szkół w Trzcinicy. Z kolei chór „VIOLINO” Zespołu Szkół w Laskach był pierwszym chórem z rejonu powiatu kępińskiego, który w 2007 roku przystąpił do Programu „Śpiewająca Polska”. Dzięki tym zajęciom uczniowie rozwijają swoją muzykalność, wrażliwość i szacunek dla sztuki. Oba chóry szkolne odniosły wiele sukcesów o charakterze lokalnymi wojewódzkim. W 2017 roku Zarząd Województwa Wielkopolskiego na wniosek Wójta Gminy Trzcinica podjął uchwałę o nadaniu odznaki honorowej „Za Zasługi dla Województwa Wielkopolskiego” dla wszystkich trzech chórów.

Gmina Trzcinica od 2008 roku wydaje publikacje z cyklu „Biblioteczka Gminy Trzcinica”, dystrybuowane wśród lokalnej społeczności i bibliotek. Pierwszą z nich były „Wędrówki kulinarne po Gminie Trzcinica” (rok 2008). Zaprezentowano w niej tradycyjną i współczesną kuchnię charakterystyczną dla regionu styku Śląska i Wielkopolski. Druga publikacja to „Rękodzieło jako twórczość kulturalna i artystyczna” (rok 2010). Zaprezentowano w niej twórców z terenu gminy Trzcinica oraz ich prace. Prezentacja publikacji połączona była z wystawą twórczości i prezentacją rękodzieła. Po kulinariach i rękodziele wydano dwa opracowania historyczno – regionalne, a były to „Szkoły ludowe Gminy Trzcinica w okresie zaboru pruskiego na podstawie kronik szkolnych” (rok 2012), prezentująca życie szkolne w trudnych czasach zaborów. Uniwersalizm kronik mówi dużo także o codziennych problemach mieszkańców. Natomiast „Symbolika Gminy Trzcinica”(rok 2014) to opracowanie zawierające zbiór symboli, elementów ceremoniału i tradycji gminy Trzcinica. Omówiono genezę powstania herbu, flagi i innych elementów symbolicznych. Zaprezentowano sztandary, pieczęcie i relikwie. Z okazji 25 lecia samorządności wydano piątą publikację „XXV – lecie Samorządu Terytorialnego Gminy Trzcinica” (rok 2015). Zebrano i przybliżono czytelnikom zmiany związane z wdrożeniem reformy samorządowej. Zaprezentowano tutaj także prace fotograficzne laureatów Konkursu Fotograficznego „Gmina Trzcinica w obiektywie”. Uzupełnieniem cyklu są kolejne dwie publikacje – tomik wierszy „To powinno się wszystkim nie podobać (Wierszydła i takie tam...)” pochodzącego z gminy Trzcinica Zbigniewa Gawińskiego, tworzącego pod pseudonimem Bartymeusz Trzciniński. 9 marca 2017 roku odbyła się prezentacja siódmej publikacji „Chóry Gminy Trzcinica w okresie minionego 20-lecia”, przybliżająca działalność chóralną na terenie gminy Trzcinica. W 2020 roku przy współudziale nauczycieli i uczniów wydany został „Słowniczek Gwary Południowej Wielkopolski”. Trwają prace nad dziewiątą publikacją „XXX – lecie Samorządu Terytorialnego Gminy Trzcinica”.

Gmina Trzcinica corocznie zabezpiecza środki i ogłasza konkurs na wsparcie realizacji zadań publicznych z zakresu wydarzeń kulturalnych i edukacyjnych. W realizacji tych działań biorą udział lokalne stowarzyszenia i organizacje w oparciu o uchwalany Program współpracy Gminy Trzcinica z organizacjami pozarządowymi

oraz podmiotami wymienionymi w ustawie o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie. Na terenie gminy Trzcínica działają: Towarzystwo Przyjaciół Lasek Lukus, Towarzystwo Społeczne Tilia, Stowarzyszenie Wsi Trzcínica Przyszłość i Stowarzyszenie Nasze Dzieci. W 2020 roku w konkursie udział wzięło także KGW Pomiany. W ramach tych działań organizowane są różne konkursy, wystawy historyczne, plenery malarskie, rajdy rowerowe, spotkania integracyjne oraz wycieczki do miejsc typu sejm, teatr, opera itp.

Biblioteka

Gminna Biblioteka Publiczna w Trzcínicy została utworzona na podstawie Zarządzenia nr 5/75 z dn. 28 listopada 1975 r. Naczelnika Gminy Trzcínica. Książnica została otwarta w dniu 21 czerwca 1977 r. W chwili otwarcia książnica liczyła 909 woluminów własnych oraz 110 wypożyczonych z Filii Bibliotecznej w Laskach.

Do zakresu działania biblioteki należą:

- gromadzenie i opracowanie materiałów bibliotecznych służących rozwijaniu czytelnictwa oraz zaspakajanie potrzeb informacyjnych, edukacyjnych i samokształceniowych
- organizowanie czytelnictwa i udostępnienie księgozbioru ludziom chorym i niepełnosprawnym
- zaspakajanie potrzeb oświatowych i kulturalnych społeczności gminy
- współdziałanie z bibliotekami innych sieci i organizacjami w zakresie rozwijania czytelnictwa
- pełnienie funkcji ośrodka informacji bibliotece i bibliograficznej

Działalność na terenie Gminy Trzcínica jest prowadzona w dwóch placówkach bibliotecznych: w Trzcínicy przy ul. Szkolnej 2 C oraz w Laskach przy ul. Kępińskiej 16. Pierwszym kierownikiem biblioteki była Henryka Bednara. Natomiast od 1 października 2005 r. na stanowisko dyrektora została powołana Renata Gość.

W 2019 r. stan księgozbioru oraz wypożyczeń Gminnej Biblioteki Publicznej w Trzcínicy oraz Filii Bibliotecznej w Laskach przedstawiał się następująco:

Miejscowość	Księgozbiory w wol.		Liczba wypożyczeń księgozbioru w wol.		Liczba udostępnień księgozbioru na miejscu w wol.
	Ogółem	w tym	Ogółem	w tym	
		w filiach		w filii w Laskach	
0.	1.	2.	3.	4.	5.
Trzcínica	22199	9004	14989	2714	729

Poniżej została zaprezentowana tabela obrazująca liczbę czytelników oraz odwiedzin w książnicy w 2019 r.

Miejscowość	Liczba czytelników		Liczba czytelników na 100 mieszkańców	Odwiedziny
	Ogółem	w tym		Łączna liczba odwiedzin w bibliotece
		w filii w Laskach		
0.	1.	1a.	2.	3.
Trzcínica	734	214	14,95	12496

Gminna Biblioteka Publiczna w Trzcinicy mieści się w nowo wybudowanym budynku przy ulicy Szkolnej 2 C w Trzcinicy, uroczyście otwartym 8 października 2015 r.. Powierzchnia użytkowa obiektu biblioteki wynosi: 550,9 m². Biblioteka składa się z: wypożyczalni, czytelnicy ze stanowiskami komputerowymi i stanowiskami do pracy indywidualnej czytelników, saloniku czasopism, kącia dla najmłodszych czytelników, sali multimedialnej, szatni dla użytkowników, Izby Pamięci, pracowni, sali konferencyjnej, archiwum, pomieszczeń biurowych, pomieszczeń magazynowych, pomieszczeń socjalnych dla pracowników. Biblioteka jest wyposażona w ergonomiczne meble dostosowane do różnych grup wiekowych użytkowników (stoliki i fotele dla czytelników z możliwością regulacji wysokości). Czytelnicy mają wolny dostęp do zbiorów bibliotecznych. W bibliotece został wydzielony księgozbiór informacyjny, podręczny, obcojęzyczny, regionalny. Biblioteka korzysta z pełnej wersji programu bibliotecznego SOWA2/MARC21 w architekturze klient – serwer (ewidencję zbiorów, opracowanie, katalog również on-line, udostępnianie, rezerwowanie i zamawianie on-line, statystyki). Katalog biblioteczny, jak również konta czytelników są dostępne w lokalu biblioteki, jak i zdalnie poprzez przeglądarkę internetową na stronie internetowej GBP w Trzcinicy. Czytelnik ma możliwość zamawiania i rezerwowania zbiorów w lokalu biblioteki, jak również zdalnie poza siedzibą biblioteki. Zbiory biblioteczne są oznakowane za pomocą kodów kreskowych. Czytelnicy posiadają karty biblioteczne z odczytywaniem z poziomu systemu kodów kreskowych. Gminna Biblioteka Publiczna w Trzcinicy posiada 100% zbiorów bibliotecznych wprowadzonych do zintegrowanego systemu komputerowego SOWA2/MARC21.

Gminna Biblioteka Publiczna w Trzcinicy prowadzi szeroko zakrojoną działalność kulturalną. Jednym z jej priorytetów jest zapewnienie zróżnicowanej oferty kulturalnej mieszkańcom gminy Trzcinicy. Biblioteka troszczy się zarówno o potrzeby dorosłych, jak i najmłodszych. Od października 2016 r. prowadzone są cykliczne, cotygodniowe zajęcia warsztatowe dla młodszych dzieci z cyklu „Czwartkowych spotkań z książką”. Z myślą o najmłodszych czytelnikach i mieszkańcach gminy, Gminna Biblioteka Publiczna w Trzcinicy organizuje spektakle teatralne i kukiełkowe. Współpracuje przy tym z Zespołem Szkół we Trzcinicy oraz z Zespołem Szkół im. Jana Pawła II w Laskach. Przedstawienia zachęcają do czytania, przekazują najważniejsze wartości i zapewniają rozrywkę. Ważnym elementem pracy biblioteki są różnorodne konkursy skierowane do dzieci, dorosłych lub całych rodzin. Szereg działań biblioteka prowadzi w ramach kampanii społecznej „Cała Polska czyta dzieciom”. Są to systematyczne, coroczne, bądź cykliczne spotkania z książką. Imprezy te cieszą się dużym zainteresowaniem nie tylko wśród dzieci, lokalnych mediów, ale również wśród władz samorządowych, którzy bardzo chętnie uczestniczą w tych spotkaniach i również je wspierają.

Nową inicjatywą Gminnej Biblioteki Publicznej w Trzcinicy, mającą na celu wyeksponowanie talentów literackich mieszkańców gminy, była organizacja kilku edycji konkursu literackiego „Zaczarowane pióro” o „Laur Złotej Trzcinicy”. Motywem przeprowadzenia konkursu było zintegrowanie środowiska twórców nieprofesjonalnych, upowszechnienie piękna języka polskiego, rozbudzenie zainteresowań twórczością poetycką wśród młodzieży i dorosłych, promocja uzdolnionych twórców poprzez druk nagrodzonych utworów w folderach promocyjnych biblioteki i na stronach internetowych, stwarzanie autorom możliwości zaprezentowania swoich utworów szerszemu gronu odbiorców, promocja Gminy Trzcinica.

Jedną z głównych form działań kulturalnych Gminnej Biblioteki Publicznej

w Trzcinicy jest organizacja spotkań autorskich z regionalnymi pisarzami i poetami (m.in. z Jadwigą Miesiąc, Stefanem Durką, Agnieszką Chrobot, Renatą Adamską) oraz z popularnymi autorami znanych książek i aktorami. Część spotkań organizowana była z myślą o najmłodszych. Do biblioteki przyjechali autorzy książek dla dzieci i młodzieży: Krzysztof Petek, Marta Fox, Joanna Krzyżanek, Ewa Nowak, Michał Zawadka, Edyta Zarębska, Leszek Szczasny, Wiesław Drabik, Paweł Beręsewicz, Anna Onichimowska, Łukasz Wierzbicki, Kalina Jerzykowska, Izabela Klebańska, Ewa Chotomska, Wanda Chotomska oraz ilustratorka książek – Elżbieta Krygowska-Butlewska, która przeprowadziła z dziećmi warsztaty ilustratorskie, podczas których uczestnicy wykonywali swoich bohaterów książkowych. Natomiast ważnymi wydarzeniami dla czytelników dorosłych, starszych i seniorów były spotkania autorskie: z Magdaleną Zawadzką – aktorką teatralną i filmową oraz autorką książek autobiograficznych „Gustaw i ja” oraz „Taka jestem i już!” oraz z Cezarym Żakiem - aktorem telewizyjnym i teatralnym, znanym m. in. z seriali: „Miodowe lata” i „Ranczo”, autorem książki „Moja skuteczna dieta. 12 kroków do dobrej wagi”. Ponadto w murach biblioteki gościli: Jarosław Kret i Olga Rudnicka. Mieszkańcy gminy mogli wielokrotnie uczestniczyć w koncertach poezji śpiewanej i recitalach muzycznych zespołów: ARETE, „U STUDNI”, w wykonaniu Marka Kowalskiego, Małgorzaty Pasznickiej i Mariusza Buczka, jak również młodzieży z Zespołu Szkół w Trzcinicy. W 2019 r. czytelnicy biblioteki mogli także wysłuchać recitalu muzycznego Katarzyny Żak – znanej wszystkim aktorki teatralnej, filmowej i telewizyjnej, wokalistki.

W okresie jesienno-zimowym dla mieszkańcy gminy Trzcinica są organizowane we współpracy z Parafią Rzymskokatolicką pw. św. Stanisława Biskupa w Trzcinicy projekcje różnych filmów fabularnych i religijnych, gromadzące kilkudziesięciosobową publiczność.

Ważnym elementem pracy biblioteki są różnorodne konkursy skierowane do dzieci, dorosłych lub całych rodzin. W Gminnej Bibliotece Publicznej w Trzcinicy oraz w Filii Bibliotecznej w Laskach corocznie wyłaniani są młodzi czytelnicy, którzy wypożyczają najwięcej książek. Laureaci konkursu podczas specjalnie zorganizowanego spotkania otrzymują dyplomy dla „Najlepszego Czytelnika Roku” oraz nagrody książkowe lub gry edukacyjne. Cyklicznym elementem, wprowadzającym w świąteczny nastrój jest konkurs organizowany przed świętami Bożego Narodzenia lub świętami Wielkanocnymi, polegający na własnoręcznym wykonaniu prac przy użyciu naturalnych tworzyw. Tematem konkursu była już „Najpiękniejsza Ozdoba Choinkowa”, „Najpiękniejsza Szopka Bożonarodzeniowa”, „Najpiękniejszy Anioł Bożonarodzeniowy” oraz konkursy o tematyce Wielkanocnej – najpiękniejsza pisanka, stroik Wielkanocy itp. Celem tych konkursów jest podtrzymywanie polskich tradycji i zwyczajów ludowych, doskonalenie twórczości plastycznej i technicznej oraz rozwijanie aktywności twórczej.

W holu biblioteki mieści się Galeria, w której eksponowane są wystawy.

Szczególne miejsce w działalności Gminnej Bibliotece Publicznej w Trzcinicy zajmują „regionalia”. Są to zbiory o wyjątkowym charakterze, gdyż zawierają dokumenty życia społecznego mieszkańców, które nie są nigdzie poza biblioteką gminną, w takim zakresie gromadzone ani rejestrowane. Obok dokumentów piśmienniczych znajdują się bogate zbiory fotograficzne, rękopisy, pocztówki, wydawnictwa kartograficzne, a także cenne eksponaty dokumentujące życie społeczne, kulturowe i religijne naszej miejscowości. Bogactwo i różnorodność zbiorów biblioteka zawdzięcza przychylności mieszkańców, lokalnym pasjonatom dziejów, organizacjom i instytucjom działającym na terenie naszej gminy. Aby zachować, udokumentować i pokazać dziedzictwo kulturowe mieszkańcom naszej „małej Ojczyzny”, Gminna Biblioteka Publiczna w Trzcinicy prowadzi również

działalność wydawniczą, dokumentującą wiele wydarzeń z dziejów naszej gminy, która to nie pozwala zapomnieć o ludziach tu żyjących, kulturze, tradycji, wydarzeniach, która jest żywą kartą historii zapisaną w murach trzcinińskiej placówki. Placówka wydała już kilkanaście książek, folderów i pocztówek w ramach serii „Poznajemy Gminę Trzcinię”. Do tej pory zostały wydane m.in. monografia Renaty Gość pt. „Dzieje Trzcini od początku powstania do 1950 r.”. Ponadto dyrektor trzcinińskiej księżnicy opracowała w ramach otrzymanych różnych grantów następujące publikacje: „Zabytki i walory krajoznawcze gminy Trzcinię”, „Stare fotografie pamiętają...”, „Kronika wydarzeń kulturalnych na Ziemi Trzcinię”, „Dziecięcy Festiwal Książki”, „Biblioteka XXI wieku”, jak również tomiki poezji lokalnych twórców m.in. Krystyny Pluty „Przebudzenie”. Natomiast dla najmłodszych mieszkańców gminy są wydawane zakładki do książek.

Projekty zrealizowane przez Gminną Bibliotekę Publiczną w Trzcinię w l. 2010-2019:

- a) Projekt „Budowa Biblioteki w Trzcinię” - otrzymane dofinansowanie w ramach PROGRAMU WIELOLETNIEGO KULTURA + PRIORYTET „BIBLIOTEKA+ INFRASTRUKTURA BIBLIOTEK” ze środków finansowych Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego pochodzących z budżetu państwa (2013-2015).
- b) 2019 - „Dziecięcy Festiwal Książki” w ramach Programu „Partnerstwo dla książki” dofinansowanego ze środków finansowych Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego.
- c) 2019 - „Książka – źródło inspiracji” w ramach programu Partnerstwo dla książki dofinansowanego ze środków Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego pochodzących z Funduszu Promocji Kultury
- d) 2019 - „Mała książka – wielki człowiek”, kampania organizowana przez Instytut Książki
- e) „Narodowy Program Rozwoju Czytelnictwa” Priorytet 1 – *Zakup nowości wydawniczych do bibliotek publicznych*, dofinansowanie na zakup nowości wydawniczych ze środków finansowych Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego pochodzących z budżetu państwa (l. 2010-2019)
- f) 2019 - „(Nie)znane dzieje Ziemi Trzcinię” dofinansowanego ze środków Muzeum Historii Polski w Warszawie w ramach Programu Patriotyzm Jutra.
- g) 2018 – „Z książką w świat przygody, wartości i wiedzy” w ramach Programu „Partnerstwo dla książki” dofinansowanego ze środków finansowych Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego.

- h) 2018 – „Z książką w plecaku przemierzamy gminę, ojczyznę i świat” w ramach Programu „Partnerstwo dla książki” dofinansowanego ze środków finansowych Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego.
- i) 2018 – Program Instytutu Książki – „Mała książka – Wielki Człowiek”
- j) 2017 - „Czwartkowe spotkania z książką” w ramach Programu „Partnerstwo dla książki” dofinansowanego ze środków finansowych Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego.
- k) Projekt pn. „Remont Biblioteki Filialnej w Laskach” (zrealizowany z Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich: Europa inwestująca w obszary wiejskie Operacja mająca na celu „zaspokajanie potrzeb społecznych i kulturalnych mieszkańców” współfinansowana jest ze środków Unii Europejskiej w ramach działania „Odnowa i rozwój wsi” Program Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007-2013)
- l) Projekt pn. „e-Kultur@ w Bibliotece” (współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w zakresie operacji Małe Projekty w ramach działaniach 413 „Wdrażanie lokalnych strategii rozwoju” ” objętego Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007-2013)
- m) Projekt pt. „Stare fotografie pamiętają...” (współfinansowany przy udziale środków otrzymanych od Fundacji Rozwoju Społeczeństwa Informacyjnego w ramach Programu Rozwoju Bibliotek Polsko-Amerykańskiej Fundacji Wolności)
- n) Projekt pn. „Promocja kultury lokalnej - wydanie książki i spotkanie ukazujące dorobek kulturowy Ziemi Trzcinińskiej” (współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w zakresie operacji Małe Projekty w ramach działaniach 413 „Wdrażanie lokalnych strategii rozwoju” objętego Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007-2013)
- o) Projekt pt. „Zabytki i walory krajoznawcze Gminy Trzcinica”(współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w zakresie operacji Małe Projekty w ramach działaniach 413 „Wdrażanie lokalnych strategii rozwoju” objętego Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007-2013)
- p) Program Rozwoju Bibliotek (w ramach funduszy amerykańskich)

- q) Program „Akademia Orange dla bibliotek” (ogłoszony przez Fundację Orange z siedzibą w Warszawie)
- r) Program Narodowego Centrum Kultury „Śpiewająca Polska”

Nagrody i wyróżnienia:

2018 - nagroda w wys. 6 tys. zł za realizację projektu „Czwartkowe spotkania z książką” w ramach konkursu UWWW „Działania proekologiczne i prokulturowe w ramach strategii rozwoju województwa wielkopolskiego”

2016 – ODZNAKA HONOROWA DLA GMINNEJ BIBLIOTEKI PUBLICZNEJ W TRZCINICY „ZA ZASŁUGI DLA WOJEWÓDZTWA WIELKOPOLSKIEGO”

2015 – ODZNAKA HONOROWA ZA ZASŁUGI DLA ROZWOJU GOSPODARKI RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ (dla dyrektor Biblioteki)

2015 – CERTYFIKAT „Biblioteka z p@sją” PRZYZNANY PRZEZ FUNDACJĘ ORANGE

2014 – MEDAL DLA MŁODYCH „MŁODY POZYTYWISTA” (dla dyrektor biblioteki)

2012 – ODZNACZENIE ZA 10 LAT PRACY „W UZNANIU WYJĄTKOWYCH ZASŁUG W KRZEWIENIU IDEI CZYTANIA DZIECIOM” (dla dyrektor Biblioteki)

2008 – MEDAL W DOWÓD UZNANIA DLA RENATY GOŚĆ

2008 – NOMINACJA TYGODNIKA KĘPIŃSKIEGO DLA GMINNEJ BIBLIOTEKI PUBLICZNEJ W TRZCINICY ZA WSZECHDTRONNĄ DZIAŁALNOŚĆ NA RZECZ SPOŁECZNOŚCI LOKALNEJ

2008 – KOORDYNATOR ROKU 2007 od Fundacji ABCXXI Cała Polska czyta dzieciom

2006 – ODZNAKA HONOROWA – ZASŁUŻONY DLA KULTURY POLSKIEJ (dla dyrektor Biblioteki)

Sport

Na terenie gminy Trzcinica działają: trzy kluby sportowe w dyscyplinie piłka nożna. Są to LZS Trzcinica, LZS Victoria Laski oraz GKS Trzcinica, który zajmuje się szkoleniem wyłącznie dzieci i młodzieży. Ponadto, w zakresie siatkówki dla dorosłych i młodzieży szkolenie przeprowadza KS Volley Trzcinica, natomiast klub Sparta Ultra Team zajmuje się dyscyplinami biegowymi. Działalność tych zespołów polega na upowszechnianiu kultury fizycznej i sportu poprzez prowadzenie regularnych zajęć sportowych, udział w różnych zawodach i turniejach, jak również organizacja festynów i imprez o charakterze sportowo – rekreacyjnym.

W zakresie cyklicznych zajęć sportowych w sali gimnastycznej Zespołu Szkół w Trzcinicy od 2006 roku przy współdziałaniu Komendy Powiatowej Policji odbywa się turniej tenisa stołowego. Gmina Trzcinica od 2009 roku prowadzi naukę pływania dla uczniów szkół podstawowych w oparciu o częściową dotację z rządowego programu „Umiem pływać”. Od 2012 roku w okresie letnim na Kompleksie Boisk Sportowych Orlik w Trzcinicy zatrudniany jest Animator sportu. Od 2015 roku przy współdziałaniu lokalnego stowarzyszenia i klubu Sparta Ultra Team organizowany jest bieg uliczny im. Janusza Smiatacza na 8-kilometrowej trasie prowadzącej drogami gminnymi i powiatowymi. Również od 2015 roku przeprowadzane są Mistrzostwa Gminy Trzcinica w lotach gołębi. Polegają one na uatrakcyjnieniu współzawodnictwa w tej dyscyplinie organizowanej przez PZHGP Oddział w Wołczynie o wyłonienie

najlepszych hodowców wśród osób zrzeszonych w Sekcji Nr 7 w Laskach. W 2018 roku Gmina Trzcinica wraz z Zespołem Szkół w Laskach i Zespołem Szkół w Trzcinicy przystąpiła do projektu „Szkolny Klub Sportowy” polegający na uruchomieniu i organizacji pozalekcyjnych zajęć sportowych prowadzonych przez nauczycieli wychowania fizycznego, głównie na terenie obiektów szkolnych. Zajęcia SKS współfinansowane są ze środków Ministerstwa Sportu i Turystyki. Przed przystąpieniem do programu „SKS”, pozalekcyjne zajęcia sportowe dla dzieci i młodzieży odbywały się ze środków własnych Gminy Trzcinica z Gminnego Programu Profilaktycznego. Również w ramach tego programu w Laskach działa siłownia prowadzona przez instruktora sportów siłowych. Cyklicznie dla starszej młodzieży i dorosłych odbywają się turnieje siatkówki, w okresie zimowym organizowane w sali gimnastycznej, natomiast w okresie letnim jest to turniej siatkówki plażowej.

Oferta sportowo – rekreacyjna Gminy Trzcinica nie byłaby możliwa bez inwestycji w rozwój bazy sportowej. Dlatego Gmina Trzcinica przez wiele lat podejmowała wysiłek budowy i modernizacji obiektów sportowych. Jednym z zadań było wyposażenie obu Zespołów Szkół w boiska z antyurazową nawierzchnią. W 2011 roku z udziałem środków Urzędu Marszałkowskiego w Poznaniu powstało boisko wielofunkcyjne przy Zespole Szkół w Laskach. W 2012 roku w ramach programu „Moje boisko – Orlik” z dofinansowaniem Ministerstwa Sportu i Turystyki oraz Urzędu Marszałkowskiego w Poznaniu otwarto Kompleks Boisk Sportowych przy Zespole Szkół w Trzcinicy. Kolejnym programem realizowanym konsekwentnie od 2011 roku jest modernizacja lub budowa w każdym sołectwie terenu rekreacyjno – sportowego wyposażonego między innymi w boisko trawiaste, plac zabaw, sukcesywnie powstają również altanki i inna infrastruktura towarzysząca (ogrodzenia, ławki, w razie potrzeby piłkochwyty, nowe nasadzenia). W ostatnich latach sukcesywnie modernizowano pawilon sportowy LZS Trzcinica oraz wybudowano nowy pawilon sportowy przy stadionie sportowym w Laskach, który powstał od podstaw. W Kuźnicy Trzcieńskiej i Wodziejnej w 2014 roku powstały boiska do piłki siatkowej plażowej. W 2015 roku powstały urządzenia siłowni zewnętrznej w Laskach przy Domu Ludowym i w Trzcinicy na terenie obiektu Orlika, a w 2018 roku na boisku sportowym w Wodziejnej. W 2017 roku na terenie Zespołu Szkół w Trzcinicy i Zespołu Szkół w Laskach zostały wybudowane 2 – torowe bieżnie wraz ze skoczniami do skoku w dal w ramach rządowego Programu Infrastruktury Lekkoatletycznej. W 2018 roku Gmina Trzcinica pozyskała środki z Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na budowę skateparków i nowoczesnych placów zabaw w Trzcinicy i Laskach. Również z udziałem dofinansowania z PROW w 2019 roku powstał nowy obiekt w miejscowości Trzcinica w formie strefy street workout złożonej z elementów takich jak drabinki, drążki do podciągania, poręczce, uchwyty itp. W 2019 roku Gmina Trzcinica przeprowadziła całkowitą rekultywację nawierzchni płyty boiska piłkarskiego w Trzcinicy, planowane jest dokończenie budowy stadionu w Laskach, złożono odpowiedni wniosek o środki zewnętrzne.

3. ANALIZA SWOT GMINY TRZCINICA

Wszystkie czynniki, zjawiska i procesy wpływające na skalę oraz tempo rozwoju społeczno-gospodarczego danej jednostki samorządowej można podzielić na zewnętrzne (zmiany zachodzące w otoczeniu) i wewnętrzne.

Klasycznym narzędziem stosowanym od wielu lat w analizie strategicznej jest zestawienie mocnych i słabych stron analizowanego podmiotu oraz określenie jego szans i zagrożeń rozwojowych w tzw. analizie SWOT.

Nazwa SWOT pochodzi z języka angielskiego i oznacza: S- Strengths (silne strony), W- Weaknesses (słabości czyli słabe strony), O- Opportunities (możliwości, szanse), T- Threats (zagrożenia). Przyjęta metoda pozwala na zebranie i uszeregowanie informacji o potencjale rozwojowym Gminy Trzcinica oraz o dostrzeganych barierach. Jednocześnie, zwraca uwagę na pojawiające się zewnętrzne szanse i zagrożenia.

Mocne strony Gminy Trzcinica:

- położenie gminy przy drogach powiatowych,
- bliskość miasta powiatowego,
- dostępność podstawowych usług telekomunikacyjnych,
- rozbudowywana infrastruktura techniczna,
- nowoczesna baza oświatowa i sportowa,
- czystość środowiska naturalnego z przewagą kompleksów leśnych,
- warte poznania obiekty zabytkowe i pomniki przyrody.
- niskie bezrobocie
- pozyskiwanie i wykorzystywanie funduszy europejskich.

Wewnętrzne słabości Gminy Trzcinica:

- nie zakończony proces kanalizowania,
- słabo rozwinięta komunikacja publiczna,
- konieczność modernizacji dróg na terenie Gminy a w szczególności dróg powiatowych,
- brak akwenów wodnych na terenie Gminy

Analiza szans i zagrożeń.

SZANSE	ZAGROŻENIA
Położenie przy drogach powiatowych	Malejące dofinansowanie budżetu państwa do lokalnych zadań inwestycyjnych
Rosnący stopień świadomości ekologicznej mieszkańców.	Niestabilność prawa.
Rozwój agroturystyki	Mała aktywność ludzi młodych w życiu społecznym Gminy.
Rozwój przedsiębiorczości	Emigracja i migracja ludzi młodych za granicę i do miast

Produkcja i dystrybucja zdrowej żywności	Niska dochodowość w gospodarstwach rolnych
Wykorzystywanie funduszy unijnych	
Rozwój zakładów świadczących usługi dla ludności	

4. MISJA GMINY TRZCINICA

Misja gminy, czyli generalny cel kierunkowy wyraża aspiracje i dalekosiężne zamierzenia. Misja jest opisem wizji i głównego pola działań Gminy Trzcinica w przyszłości. Dobrze sformułowana misja powinna zawierać element marzenia z jednoczesnym wskazaniem operacyjnej drogi jej realizacji, powinna być zarazem ogólna i konkretna, a także lapidarna, lecz wiele sobą wyrażać.

Misja Gminy Trzcinica przedstawia się następująco:

Gmina Trzcinica – nowoczesna gmina oferująca inwestorom i przedsiębiorcom przyjazny klimat inwestycyjny a swoim mieszkańcom wysoką jakość życia oraz możliwość realizacji własnych aspiracji i pomysłów. Za zadanie priorytetowe uznajemy zapewnienie mieszkańcom dobrych warunków do pracy, kształcenia, rozwijania przedsiębiorczości, wypoczynku, a także działania w zakresie:

- budowy nowoczesnej infrastruktury,
- ochrony dziedzictwa kulturowego,
- proekologicznego rolnictwa,
- wspierania rozwoju bazy rekreacyjno-sportowej,
- czystego środowiska,
- ładu przestrzennego,
- pozytywnego wizerunku gminy,

5. CELE STRATEGICZNE I OPERACYJNE GMINY TRZCINICA

Wybór strategii polega na wydzieleniu czynników mających charakter silnych i słabych stron przedmiotu badania oraz szans i zagrożeń stojących przed Gminą Trzcinica, a następnie wykreowanie strategii mającej na celu uniknięcia bądź zmniejszenia zagrożenia oraz przezwyciężenia słabych stron w celu wykorzystania szans.

Konsekwencją tak zdefiniowanej wizji Gminy Trzcinica jest wyznaczenie celów strategicznych i operacyjnych.

Wyodrębniono cztery cele strategiczne:

1. Gmina obszarem czystego środowiska.
2. Rozwój konkurencyjnej gospodarki i rolnictwa
3. Wykorzystanie i wzmocnienie potencjału społecznego
4. Wzrost standardu życia mieszkańców.

5.1. Cel strategiczny

1. Gmina obszarem czystego środowiska.

Cele operacyjne

Realizacja tego kierunku wiąże się ze ścisłym egzekwowaniem norm i wymogów ochrony środowiska w codziennym życiu gminy z udziałem społeczności lokalnej, a także promowanie tych rozwiązań, które w rozwoju infrastruktury gminy przyczynią się do poprawy stanu środowiska. Na ten kierunek składają się dwa cele cząstkowe:

1. Przywrócenie czystości terenów zielonych i wód.
2. Poprawa jakości powietrza .

Program Gminy Trzcinica zmierza do skanalizowania wszystkich terenów zabudowanych i oczyszczenia ścieków z terenu gminy z wykorzystaniem kanalizacji sanitarnej oraz oczyszczalni przydomowych

Zakłada się modernizację istniejącej sieci wodociągowej w tym zaniechanie korzystania z sieci zawierających azbest, ponadto rozbudowę i modernizację stacji uzdatniania wody.

Stosowanie i promowanie technologii proekologicznych oraz odnawialnych źródeł energii, a także technologii przyczyniających się do oszczędzania energii.

5.2. Cel strategiczny

2. Rozwój konkurencyjnej gospodarki i rolnictwa.

Cele operacyjne

1. Stworzenie korzystnych warunków dla rozwoju przedsiębiorczości z uwzględnieniem rozwiązań proekologicznych.
2. Modernizacja i rozwój małych i średnich przedsiębiorstw poprzez wykorzystanie środków z Unii Europejskiej.
3. Infrastrukturalne wzmocnienie i rozwój obszarów wiejskich.
4. Poprawa potencjału rolniczego przez stworzenie warunków sprzyjających powstawaniu gospodarstw o niskiej uciążliwości dla środowiska i ekologicznych.
5. Wspomaganie działalności grup producenckich i przetwórczych.

5.3. Cel strategiczny

3. Wykorzystanie i wzmocnienie potencjału społecznego.

Cele operacyjne

1. Kontynuacja budowy stadionu w Laskach i modernizacji stadionu w Trzcinity.
2. Remonty i modernizacje obiektów, w których realizowane są zadania z zakresu kultury, sportu i rekreacji .
3. Organizacja imprez kulturalno-sportowych integrujących społeczność lokalną.
4. Wzbogacanie oferty kulturalnej.
5. Poprawa warunków funkcjonowania działających na terenie gminy organizacji i stowarzyszeń.
6. Kontynuacja realizacji zadań edukacji w zakresie:
 - a) kształcenia językowego,
 - b) kształcenia w zakresie przedmiotów matematyczno – przyrodniczych,
 - c) przygotowania dzieci do życia w zintegrowanej Europie,
 - d) kultury fizycznej, sportu, ekologii oraz kształcenia kulturalnego
7. Systematyczna poprawa bazy placówek oświatowych i żłobkowych.
8. Aktywny udział rodziców w życiu placówek oświatowych.
9. Funkcjonowanie działań i programów profilaktycznych o zasięgu ogólnogminnym i lokalnym
10. Wspomaganie wielokierunkowego doksztalcania nauczycieli.
11. Modernizacje i powstanie nowych miejsc rekreacji , sportu i kultury.

5.4. Cel strategiczny

4. Wzrost standardu życia mieszkańców.

Cele operacyjne

1. Tworzenie warunków do kompleksowego wsparcia dla osób szczególnie tego potrzebujących w tym seniorów.
2. Różnicowanie działań Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej.
3. Wspieranie organizacji i stowarzyszeń.
4. Wspieranie rozwoju dzieci i młodzieży .
5. Wspieranie osób niepełnosprawnych w celu uniknięcia wykluczenia społecznego.
6. Tworzenie warunków do uczestnictwa w życiu społecznym i przygotowanie oferty zajęć i aktywności adresowanych do różnych grup mieszkańców w tym kobiet, młodzieży i seniorów.
7. Wdrażanie i wspieranie działań prozdrowotnych.
8. Wdrażanie i wspieranie działań podnoszących bezpieczeństwo mieszkańców.
9. Poprawa warunków życia mieszkańców poprzez:
 - a) budowę i modernizację dróg
 - b) budowę i modernizację chodników
 - c) budowę i modernizację infrastruktury komunalnej (budynki, sieci wodne i kanalizacyjne, sieci oświetleniowe, sieci gazowe , sieci teleinformatyczne).
 - d) budowę i modernizację infrastruktury społecznej (placówki oświatowe, placówki kulturalne, obiekty sportu i rekreacji, Domy Ludowe, obiekty dla seniorów).

10. Wspieranie rozwoju gospodarczego opartego na poszanowaniu zasobów przyrodniczych i wykorzystującego pełny potencjał społeczny.

6. ZESTAWIENIE NAJWAŻNIEJSZYCH ZADAŃ DO REALIZACJI W LATACH 2021- 2030.

1. Budowa kanalizacji sanitarnej wraz z przykanalikami, rozbudową kanalizacji deszczowej oraz wymianą sieci wodociągowej wraz z przyłączami oraz odtworzeniem dróg w miejscowości Trzcinica.
2. Budowa kanalizacji sanitarnej wraz z przykanalikami, rozbudową kanalizacji deszczowej oraz wymianą sieci wodociągowej wraz z przyłączami oraz odtworzeniem dróg w miejscowości Piotrówka.
3. Budowa kanalizacji sanitarnej wraz z przykanalikami, rozbudową kanalizacji deszczowej oraz wymianą sieci wodociągowej wraz z przyłączami oraz odtworzeniem dróg w miejscowości Wodziczna.
4. Modernizacja istniejącej oczyszczalni ścieków w Laskach.
5. Budowa przydomowych oczyszczalni ścieków na terenie Gminy Trzcinica.
6. Modernizacja sieci wodociągowych oraz stacji uzdatniania wody (SUW).
7. Kontynuacja budowy sieci gazowych.
8. Kontynuacja budowy sieci teleinformatycznych.
9. Modernizacja Domów Ludowych.
10. Utworzenie infrastruktury dla seniorów, w tym Domów Dziennego Pobytu.
11. Remont zespołu pałacowo- parkowego Pomiany.
12. Rozbudowa, adaptacja i modernizacja infrastruktury sportowej i rekreacyjnej na terenie Gminy Trzcinica.
13. Budowa i przebudowa dróg.
14. Budowa i przebudowa chodników.
15. Zakup wyposażenia ochrony przeciwpożarowej i reagowania kryzysowego oraz budowa, rozbudowa i modernizacja garaży OSP.
16. Modernizacja i remonty budynków komunalnych oraz Urzędu Gminy w Trzciniczy.
17. Budowa i modernizacja oświetlenia ulicznego.
18. Modernizacja oraz przebudowa infrastruktury kulturalnej, oświatowej i integracyjnej.

7. DEKLARACJA INTENCJI SAMORZĄDU GMINY.

Jako Samorząd Gminy Trzcinica uważamy, iż nadrzędne zasady, które determinują naszą pracę, są związane z zaspakajaniem potrzeb społeczności, w której żyjemy. Dlatego za priorytetowe cele uznajemy:

- podniesienie poziomu i poprawę jakości życia mieszkańców,
- optymalny wzrost gospodarczy,
- wprowadzenie ładu przestrzennego, ochronę i eksponowanie wartości przyrodniczych i kulturowych,
- zapewnienie warunków stałego rozwoju i poszanowania najwyższych wartości zawartych w Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej,
- zapewnienie poczucia bezpieczeństwa i perspektyw na przyszłość. W związku z tym uznajemy również, że:
 - podmiotom gospodarczym należy zapewnić jak najkorzystniejsze warunki funkcjonowania i rozwoju,
 - w podejmowanych działaniach należy respektować zasadę

- ekorozwoju, która jest nadrzędną w stosunku do innych, a ochrona środowiska przyrodniczego jest z nią nierozłącznie związana,
- konieczne jest stałe podnoszenie jakości usług świadczonych przez Gminę,
 - szczególną rolę należy zwracać na rozwój oświaty, kultury, sportu i zapewnienie bezpieczeństwa mieszkańcom,
 - umacniać będziemy funkcjonującą demokrację lokalną i doskonalić jej formy.

8. SYSTEM REALIZACJI STRATEGII

Strategia Rozwoju Gminy Trzcinica w latach 2021-2030 jest programem długotrwałego, zrównoważonego rozwoju. Oznacza to osiągnięcie takiej równowagi, która przyniesie poprawę jakości warunków życia mieszkańców, bez uszczerbku dla możliwości rozwojowych przyszłych pokoleń. Dlatego ważne jest staranne monitorowanie postępów w realizacji Strategii. Ma to umożliwić ocenę prawidłowości i efektywności działań podejmowanych w ramach Strategii.

Na proces realizacji strategii składa się system monitorowania określonych celów i zadań oraz ocena uzyskanych efektów pod względem społecznym, gospodarczym i środowiskowym. Dlatego monitoring jest niezbędnym narzędziem wdrażania każdej strategii - wykazuje jakie zmiany zaszły w wyniku jej realizacji i jakich korekt należy dokonać, aby strategia mogła być realizowana konsekwentnie, sprawnie i zgodnie z wcześniejszymi założeniami. Zatem monitoring pełni podwójną rolę - nadzorującą i korygującą, bowiem realizacja strategii jest zadaniem ciągłym.

Monitoring zakłada wzięcie pod uwagę, analizę i ocenę wskaźników oraz opinii i odczuć ludności. Monitorowanie można zdefiniować jako proces systematycznego zbierania i analizowania ilościowych i jakościowych informacji na temat wdrażanych projektów i zapisów zawartych w strategii – ma to na celu zapewnienie zgodności realizacji strategii. Monitorowanie Strategii musi polegać na bieżącej i wieloaspektowej analizie, czy rozwój gminy jest zbieżny ze wskazaniem Strategii. Z zauważonych rozbieżności należy wyciągać wnioski prowadzące do eliminacji tych zjawisk albo modyfikacji Strategii.